

Kormányra kerül-e Hitler Németországban?

A B. L. számára írta KLEIN FRITZ dr.,
a Deutsche Allgemeine Zeitung főszerkesztője

Közlök ezt a cikket annak a dokumentálására, hogy miképpen érleli ki Németországban a francia tekintetnélküliség a katasztrófa-politikát és hogyan rohanunk az új háború felé.

Politika író ma ne jósoljon. A ma igazsága holnap már hazugság lehet. Ha mégis a fenti kérdésre válaszolok, ezt csak a legtermészetesebb fenntartással teszem. A végső következtetést ide is iktatom: akár kíváncsi, mint német, akár nem, meggyőződéseim, hogy a Hitler Adolf pártja belátható időn belül, valószínűleg a jövő év tavaszán, más mérsékelt pártokkal együtt a német birodalom kormányára kerül.

A Hitler-féle mozgalom nem hasonlítható sem a fasizmushoz, sem a bolsevizmushoz, sem a bajor, sem a magyar akciókhoz, ez a német nemzet átlételeinek sajátos következménye, ami azzal függ össze, hogy Németország Európában középpontjában fekszik.

A Hitler-mozgalom életképe a tiltakozás. Nagyszerű propagandával aknázták ki a tömegek ösztöneit és az események pszichológiai hatásait, főképp a külföldi nyomást, mely ellen maga a nemzet is tiltakozik. Egyidejűleg tiltakozik a kormányzás hibái és kudarcai, valamint a liberális gazdasági rendszer igazságtalanságai ellen.

Rokonszenvesek-e vagy indokoltak ezek a rugók, mellékes, de mint tények léteznek és nem is egészen érthetetlenek. Először is, ahogyan a külföldi Németországgal bántak Európa végzeté, hogy Németország és Franciaország idáig nem tudott tartós békét teremteni egymás közt. A német nép, mely a francia kultúra parázsának hatása alatt áll és a háborúban is gyűlölet nélkül ismerte el a francia katonai vitézségét, képtelenségnek és elbizonytalanítóan tartja, hogy ma is a háború felidézésével pádolják, s a franciák európai jövőjüket szuronyokra, erődökre s nyílván aranyhalmukra alapítják.

Abban is találkozik a hitleri tiltakozás a tömegek érzésével, hogy a fiatal demokrácia kormányrendszer hibáit felhanyja. A nép kegyéért való versengés az állami szociálpolitika felhajtásához vezetett, ami egyúttal megromlotta a finansziákat és demoralizálta a népet. A kapitalizmus közlekedő végének a szállóigéje megzavarta a nemzetet. Komoly és tekintélyes férfiak is hinni kezdték a bolsevista ötvenes terv sikerében, ami lényegében nem egyéb, mint egy nagy blöff.

Ez a három ok vitte előre a Hitler-mozgalmat. Antisemitizmus, antiklerikalizmus, antimarxizmus alárendelt jelentőségűek. Ha már állami választások volna, Hitler pártja tíz-tizenöt millió szavazatot kapna. Sértés volna azonban a német nemzetre, ha fellelnék róla, hogy ez a sok millió ember mind zsidó-faló, puccsista, revánskövetelő vagy forradalmár. E tömeges tudományosságának nincs is a szociális fogalma a nemzeti szocialisták hivatalos pártprogramjáról, legfeljebb azt az elvet ismerik fel a mozgalomban, hogy „ez így nem tarthat tovább”. S miután az elovel együtt Hitlerre leszávazták és az egész „rendszer”-nek véget mondottak, a régi szorgalommal és a legbékésebb hangulatban folytatják munkájukat.

A Hitler-párt némely tagjának részvétele a kormányban egyébként is megfelel a demokrácia alapelveinek. Egy pártot, amely választásról-választásra száznál több százalékkal erősödött és ugyiszólva Németország leg-erősebb pártja, sokáig nem lehet távol tartani a felelősségtől. Az az ellenpárt, hogy a nemzeti szocialisták részvétele a kormányban az állam rendjének a felforgatását jelentene, alapítatlan. Ha kormányba jutnak, — önálló uralomról egyelőre nem lehet szó. — gyorsan megváltozik a szellemük, kiolták a kiderül, hogy gazdasági elveik merő utópia. Hitler, a hído katolikus, a lipcei törvényszék előtt önként felelősködött a törvényességre. Ezt az esküt becselenség és a maga megsemmisítése

A liberális párt vezetőségi ülése

Harcot hirdetnek az ágrárjavaslat mostani formája ellen

Bukarest, december 4.
A liberális párt pártközén délelőtt 10 órakor vezetőségi ülést tartott Duca elnöke alatt. A gyűlésnek az adott kiűlő-nősebb jelentőséget, hogy Duca a csütörtök délutáni parlamenti ülésen mondotta el nagy kormánytámadó beszédét, amellyel — a pár nappal ezelőtt hozott határozat szerint — tisztáznia kellett a kormány és a liberális párt közötti helyzetet. Duca ki-elégítően teljesítette kötelességét, amiért aztán a vezetőségi gyűlés tagjai részéről hosszas és zajos tapsot aratott.

A megnyitó beszéd elhangzása után az a bizottság tette meg a jelentését és javaslatát, amelyet a parasztdöcsézők konvertálását célzó törvényjavaslat tanulmányozására küldött ki a pártvezetőség.

A bizottság leszögezte, hogy bár a javaslatot elvileg helyesli, egyes szakaszait súlyosan kárhóztatja, mert rendelkezések tartja az ország szempontjából.

Szerűleg, hogy a javaslat csak az öt hektárig terjedő paraszti birtokokat men-

tesíti az adósság alól, holott a nagyobb birtokosok éppen olyan nehéz helyzetben vannak, mint a parasztagdák. A harminc évre szóló amortizációt sokalja a bizottság, már csak azért is, mert ennek a következménye a kisebb bankok teljes megsemmisülése lehet.

A gyűlés elfogadta a bizottság javaslatát, amely szerint a sörölmézett szakaszokat a párt külön is kinyomtatja s saját megjegyzéseivel kísérv kiosztatja a képviselők között. A liberális párt reméli, hogy kellő fellépéssel győzőrezen módosítani fogja a javaslatot.

Azután Duca tartott beszédet. A költségvetési tervvel kapcsolatban kijelentette, hogy azt a liberális pártnak is el kell fogadnia, mert a jelen helyzetben nem volt más választás, mint a kiadási tételek alapos csökkentése. „Ha én volnék miniszterelnök, — mondotta Duca, — a költségvetés végösszege még kevesebb volna”. Viszont súlyos hibának tartja azt, hogy

a kormány a terheket az amugyis sok sebből vérző középmezállyra hárította át ahelyett, hogy a nagy jövedelmeket adóztatta volna meg a kellő mértékben.

A zymés végén a párt belső ügyeit tárgyalták.

Mi készül itt?

Az állami ügyvédek utasítást kaptak, hogy kutassák fel és írják össze a katolikus egyház vagyonát

Brassó, december 4.

Néhány nappal ezelőtt számoltunk be csak arról a legújabb Jorga-tervről, amely szerint az összes egyházak vagyoni helyzetéről pontos és megbízható kimutatást kell kapnia a kuluszminiszteriumnak, mert — legalább is ez volt a hivatalos beállítás — az egyházi államségélyeket ezentúl a kuluszminiszterium az egyházi jövedelmekkel fordított arányban akarja szétosztani. Az akció, a mint megbízható helyekről kiszivárgott, a görög keleti egyház részéről indult ki. Az államügyész ugyanis arra az álláspontra helyezkedett s felfogásának érvényét is akart szerezni, hogy neki van a legkevesebb tényleges jövedelme, tehát

nélkül meg nem szegheti, de oka sem lehet rá, hogy megszegje. Legfeljebb egy-két nap és járattan helyi szervezete a nemzeti szocialistáknak iparkodik majd a kormány átvétele alkalmával fantasztikus terveit megvalósítani, mint ahogy az nemrég Hessenben történt, de ezeket az állami törvények veszik gondjukra, a párt pedig magánlevegényességükkel magukra hagyja őket.

Mi németek tudjuk, hogy Hitlerék részvetele a kormányban az első pillanatban mind a belső, mind a külső válságot súlyosabbá teszi. Hasonló volt az eset Hindenburg elnökké választása alkalmával is. De ezt az átmeneti nehézséget kikerülni nem lehet. Minél tovább tartják távol mesterséges és a nép hangulatában felháborodást keltő módon e pártot a hatalomban való részvételtől, annál nagyobb és követelőbb lesz a párt. Az előzőndő kormányban is a kontinuitás tényezője a centrum párt lesz, mely a legutóbbi időben minden választás során egyedül állta meg igazán a helyét. Más pártnak a kormányban való

a többi egyházaknál és főleg a kisebbségi egyházaknál jóval magasabb államsegély illeti meg.

A kuluszminiszterium legújabb költségvetését már láttuk. Kiderült belőle az hogy az egyházi vagyonok és jövedelmek számontartására kiadott rendelet csak utóigazolásul szolgálhat már, mert a kormány a legteljesebb mértékben teljesítette a görög keleti egyház óhaját s az államségélyek kiosztásánál valóságos megsemmisítő előnyben részesítette őt a kisebbségi, s elsősorban a magyar egyházak ellen. Megtörtént ez az egyházi vagyonok számonvétele nélkül is. A fentjelzett Jorga-rendelet végrehajtása azonban ettől függetlenül is folyamatban van s most már valóban

részvételét a centrum kizárólag a célszerűség szempontjából ítéli meg. Szigorú katolikus vallásossága mellett tizenhárom éven át kormányzott együtt a hitetlen szocialdemokráciával. A német nép széles körének a kívánsága az is, hogy ebben az új kombinációban dr Brüningnek döntő szerepe legyen.

A nemzeti szocializmus természetes fia a francia politikának, s a gazdasági helyzet javulásával sem volna megpecsételve a sorsa. Mi németek mindent meg fogunk tenni, hogy nagyobb megrázkódtatásokat elkerüljünk. De a külföldtől is elvárjuk, hogy nagyobb lelki megértést tanúsítson. Magától a Hitler-párttól is sok a kívánnivalónk, mert kiváló államférfiúi képességeknek ép ugy hiányában van, mint a többi pártok és nemcsak Németországon. A német nép nyomra a rend elemét követeli meg. Önfeláldozás, segyelem, hit, nemzeti öntudat, nem a legrosszabb tulajdonságok, melyekkel a nemzeti szocialistáknál találkozunk. Csoda-e, ha kivetni valók is akad-

nem lehet tudni, hogy milyen rejtett célokat szolgál. Minden aggodalom indokolt, nemcsak azért, mert már sokat tanulhattunk eddig is, hanem elsősorban és főképpen azért, mert a vagyonok számonvételére Jorga egészen példátlan, brutális és sértő formát talált. Nem elégedett meg azzal, hogy az egyházak maguk jelenték be jövedelmeiket és vagyoni állapotukat, hanem

rendeletet adatott ki az összes állami ügyvédeknek, hogy azok kutassanak a katolikus egyház vagyona után és az A, B és C telekkönyvi lapokról pontos és részletekre terjedő másolatokat küldjenek be. A rendelet egész tucatnyi változatban jelöli meg azokat az elnevezéseket, melyeken az Erdélyi Római Katolikus Státus vagyona magyar, vagy román nyelven telekkönyvelve lehet.

A kérdéses rendeletet a kolozsvári területi állami jogügyi osztályon (Contenciosul Regional al Statului, Cluj) 6085—931 szám alatt, november 28 keltezéssel küldötte ki az összes állami ügyvédeknek.

Es itt álljunk meg egy kicsit. A rendeletben csak az Erdélyi Római Katolikus Státus vagyonáról van szó, A többi egyházakról nincs.

Mi történik itt? Ez is egyik jelensége a Status ellen most indított hajszának? Vagy talán ennél is többről van szó s a román állam már is hírökba akarja venni az erdélyi római katolikus egyház vagyonát? Milyen alapon? Hiszen tudunkkal a konkordátum is csak arra nyújt módot, hogy a római és görög katolikus vagyonokat közös bizottság kezelje! Vagy Jorga „örönelmi szemlélettel” minden eddiginél célravezetőbb módot alált volna az erdélyi magyar katolicizmus felfalására?

Gyorsan figyeljenek fel az illetékesek s kérjenek magyarázatot, hogy mit akarnak ezzel a brutális és megszegyenítő kémkedéssel, ami nem tudjuk milyen jogcímen engedett meg magának a nagy román történész és miniszterelnök.

Leszávazták a francia kormányt

Páris, december 4.

A kamarában a gazdasági életnek nyújtandó hitel tárgyalása során

a kormányt 325 szavazattal 263 ellenében leszávazták,

amennyiben a többség elfogadta Camberth szocialdemokrata képviselő javaslatát, amely a kormány indítványával szemben a hiteljavaslatot visszautasította. A szavazásnak nem lett következménye, miután a bizalmi kérdést nem vetették fel.

nak köztük? A német kommunisták és szocialisták, akik pár évvel ezelőtt korlátlanul uralták az utcát, talán csupa ártatlan barányt gyűjtöttek össze?

A körülmények gondos és elfogulatlan mérlegelése után arra a megállapításra kell jutnom, hogy a világnak rövidesen számolnia kell a nemzeti szocialisták részvételével a kormányban. Hindenburg egyénisége, a centrum párt kiváló közreműködése, több mérsékelt párt a kormányban, s végül a német nép egészséges értelme meg fogják akadályozni, hogy ez az újfajta kísérlet, mely politikai szükségességgé vált, nagyobb erőszakosság nélkül menjen végbe. A főképp külföldön terjesztett rémhíreknek, hogy polgárháború fenyeget, nincs semmi alapjuk. Bismarck mondása fog érvényesülni: Az az út, melyen egy porosz miniszteriumnak haladnia kell, nem nagyon széles. Aki nagyon a balszélen van, az, ha miniszter lesz, jobbfelé kénytelen rukkolni, aki a jobbszélen, az, ha miniszter lesz, balfelé.

Hitler mégis meglátogatta Mussolinin

Berlin, december 4.

A világsajtót néhány nappal ezelőtt bírási feltűnést keltve járta be az a hír, hogy Hitler, a német nemzeti szocialisták vezére, a közel jövőben látogatást tesz Rómában. Bár német hivatalos körök ezt a hírt kategorikusan cáfolták, mégis arról számolnak be az újabb jelentések, hogy Hitler az olasz fasiszta vezérek meglátogatására Rómába utazik. Az újabb jelentések szerint ezt az utat a müncheni olasz főkonzul készítette elő.

Körrendelet a belső ipar érdekében

Bukarest, december 4.

A belügyminiszterium körrendeletet adott ki az összes prefektusoknak.

A körrendelet szerint a prefektusok ezentúl semmit sem rendelkezhetnek külföldről, hanem minden hivatali és közszükségletre szánt árut kötelesek a belső termelőktől és szállítóktól beszerezni.

Arról nem szól a rendelet, hogy a beszerzett árut mikor és miből fizessék a prefektusok.

A hadügyminiszter a királynál

Bukarest, december 4.

Stefanescu Amza hadügyminiszter ma délelőtt a királynál volt kihallgatáson. Az uralkodó a hadügyminisztert ebédre is vendégül látta, amelyre meghívta az összes hadseregfelügyelőket is. Politikai körökben élénken kommentálták az eseményt, de a Lupta erősen megcáfolja azt a beállítását, mintha az uralkodó a hadügyminiszterrel és a hadseregfelügyelőkkel nagyjelentőségű katonai tanácskozásokat folytatott volna.

Forradalom, vagy válság San-Salvadorban

Newyork, december 4.

A San Salvador köztársaságból érkező jelentések szerint tegnap erőteljes forradalom kezdődött és négy erődítmény már a forradalmárok birtokába is került.

A véres utcai harcok során a kormány egyik tagját meggyilkolták, a köztársaság elnökét pedig elfogták és börtönbe zárták.

A forradalmárok már a diktatúrát is kihirdették.

Ezekkel a hírekkel szemben San Salvador washingtoni követe kijelentette, hogy a véres forradalomról elterjedt hírek túlzotak és mindössze választást megelőző csetepatékról lehet szó.

A kudzsiri állami vasműveknél kitört a munkás és tisztviselő-sztrájk

Bukarest, december hó 4.

A munkügyi miniszteriumhoz érkezett távirati jelentés szerint a kudzsiri állami vasműveknél

kitört a munkás és a tisztviselői sztrájk. A sztrájk oka az, hogy az üzemek igazgatósága augusztus óta nem tudta kiutalni a fizetéseket sem a munkások, sem a tisztviselők részére. Ennek az oka pedig az, hogy az üzem nem tudta megkapni a pénzügyminiszteriumtól azokat a jelentős összegeket, amiket a végzett munka és a leszállított anyagok áránban kapnia kellett volna.

Kudzsiron körülbelül ezer ember tette le a munkát.

Hasonló következmények előtt áll Kiskapus is, mert a pénzügyminiszterium az itteni üzem pénzellátásáról is megfeleltetett.

Ne borotvapengét

kérjen hanem

követelje a

szépképviselet: C. Duisberg
București 1. Str. Carol Nr. 3

Ady selyemharisnya jobb!!!

Jonescu-Sisestí földművelésügyi miniszter visszaérkezett Párisból

Nyilatkoza a szerint a franciak megveregelték pénzügyi vállunkat

Bukarest, december 4.

Jonescu-Sisestí földművelésügyi miniszter Párisból csütörtökön este az Orient-expressz-szel megérkezett Bukarestbe. A fogadásánál megjelent újságíróknak a következőket mondotta:

— Franciaország nagyon jó barátja a román nyersanyagoknak, különösen a

petróleumnak és a fának. Szükség van azonban arra, hogy Románia bizonyos engedelményeket tegyen Franciaországnak. A francia gazdasági körök egyébként rendkívül megelégedettek Románia pénzügyi helyzetével.

A franciak meg vannak elégedve, de mégis csak fontosabb volna, ha ugyanezt mondhatná az adózó polgárság is.

Ijesztő vörhenyjárvány Konstancában

A kórházak már nem tudják belogadni a betegeket

Konstanca, december 4.

Konstancában a vörhenyjárvány olyan nagy mértékben pusztít, hogy ezidőszáig 800 esetről tudnak a hatóságok.

A konstancai kórház annyira megtelt, hogy már több beteget nem vehetnek fel.

A város jótékony nőegyletei plakátok útján arra hívták fel Konstanca lakosságát, hogy

a kórházi ápolás alatt levő szegény betegek számára küldjenek élelmiszereket, mert a kórház már nem győzi ellátni az ijesztő mértékben megszorított betegállomány szükségleteit.

Cantacuzino miniszter és a szingapuri iroda

Románia nem hajlandó a járványos betegségekről rádiójelentést adni

Bukarest, december 4.

A Népszövetség genfi főtítkársága azzal a megkereséssel fordult a román egészségügyi miniszteriumhoz, hogy

az ország területén fellépő ragályos betegségekről a román rádió hivatalosan adjon le állandóan jelentéseket, éppugy, mint a vízállásról és az időjárásról.

A Népszövetség tulajdonképpen a járványos betegségeket nyilvántartó szingapuri központi iroda kérését tolmácsolta Romániának is éppenséggel, mint a többi népszövetségi tagállamoknak.

Cantacuzino román egészségügyi miniszter azonban egyáltalában nem lelke-

sedik ezért a kétségtelenül újszerű és több tekintetben hasznosnak látszó gondolatért.

Kijelentette, hogy a felkérésnek nem tesz eleget, mert az ő véleménye szerint a rádió amúgy sem küldi le a járványos betegségeket, viszont a könnyelmű híresztelés csak káros ijedelmet és izgalmat okozna az ország területén.

Belátja, hogy a szingapuri központi nyilvántartó iroda tudományos célokat szolgál, ezeknek az érdekében azonban teljesen elég, ha a hivatalos jelentések a szakértő orvosi körök kezén, majd a diplomáciai szolgálat útján jutnak el rendeltetési helyükre.

Halála után szülte meg gyermekét

Bukarest, december 4.

Egészen szokatlan esetet jelentenek Jasiból. A város közelében levő Poereaca község egyik leánya, Poenaru Mária, 14 éves korától kezdve szolgált Vasliu-ban. Most, 21 éves korában őt is utólte a csinos cselédleányok sorsa. teherbe esett: Emiatti szegyenkezésében haza ment és öngyilkosságot akart elkövetni, anyja azonban észrevette a halálos szándékot s még idejében kicsavarta leánya kezéből a tikkban beszerzett mérget.

Poenaru Mária azonban nem tudta beletálatni magát a leány-anya helyzetébe. Valahonnan most már revolvért szerzett és pár nappal ezelőtt szívenlötte magát. Mikor anyja ráakadt, már halott volt. Mellette azonban ott sivalkodott az újszülött gyermek, akit anyja, — orvosi megállapítás szerint, — közvetlenül a halál beállta után hozott a világra.

Az újszülött még nyolc órát élt, azután ő is meghalt.

LÁTSZAT

— Ugyan kérlek, — mondta türelmetlenül egy hölgy, — igazán nem értelek, mit véded. Elvégre én sem vol am jelen, mikor megtette, de száz apró jeltől kétségtelen, hogy megtette.

— Azt nem vonom kétségbe, hogy minden apró jel ellene szól, — vélte a másik, — de olyan bizonyossággal mégsem merem állítani, hogy megtette, mint te állítod.

Ekkor megszólalt egy idősebb ur, aki addig hallga ott. Tekintélyes ember, királyi udvartólai bíró.

— Hallgassanak csak ide, hölgyeim. Elmondok egy történetet kisdíák koromból. A nevet megváltoztatom, mert sokan még élnek aból a régi világból, csak egy nevet tartok meg, mert az a név hozzátartozik a történethez. És pedig a Tomori neve. Tomori abban a vidéki városban, ahol akkor iskoláztam, vivőmester volt. Egy szép napon megelépedett a városban, senkisémet tudta, ki-fia borúya, honnan jött. De jól tudott vinni s hamarosan gyökereit veté a városban. És egyik borúya a másikat érte, mert elvetemedett szoknyavadász volt.

— Mi egy házban laktunk a történelem-tanárómmal, mondjuk: Kovácsnak hívták. Kovácsék a földszinten laktak, mi az első emeleten. Apámé volt a ház, félreeső kis közén egy másik, nagyobb utcának. Kovács magas kopasz ember volt, rossz kedélyű és beteges, állandóan göhögkődött. A felesége pedig szép szőke asszony. Nagyon visszavonultan éltek, Kovács úgy imádta a feleségét, hogy azt el nem tudom mondani.

— Az évszázó vizsga előtti napon ebédnél apám azt mesélte anyámnak, milyen kellemetlenség érte ezt a szegény Kovácsot. Táviratot kapott, hogy a nővérét elgázolta egy szekér. Özvegyasszony volt ez a nővér és Kovácsnak rögtön Győrbe kellett utaznia, mert ott lakott az özvegy. Viszont az évszázó ünnepe Kovács volt felolvasást tartandó, tehát mindjárt vissza is kell indulnia Győrből. A menetrend olyan, hogy csak reggel fél nyolckor érkezhettek és reggel nyolckor, ennyi izgalom és hercehurca után, már meg kell tartania a felolvasást a záróünnepélyen.

— Én csak félfüllel hallgattam oda, nem nagyon érdekelt a tanárom dolga. Rendben volt a szénám, a pedellustól már tudtam, hogy a bizonyítványom, amit a holnapi kiosztáson kapok meg, színjeles. De mégis csodálkoztam, hogy mikor este tíz óra tájban hazamentem, — apai engedelmével egy osztálytársammal voltam névnap vacsorán, — egy fiáért láttam a házunk előtt, amelyből éppen akkor szállott ki volt Kovács és a felesége. Még a sarkon voltam, mikor megpillantottam őket, az asszonyt kétségelenül megismertem, a férfit, aki már előbb belépett a kapu alá, nem lehetett más, mint Kovács. Mire magam is a házhoz értem, már bementek a földszinti lakásba. Éreztem, hogy rálépek egy tárgyra. Felvettem: cigarettaszipka volt. Ott feküdt a Kovácsék küszöbe előtt.

— Reggel én már fél hétkor felkeltem, mert el kellett mennem az uszodába a fürdőruhámért.

— Tanár ur kérem, tegnap este megtaláltam ezt a szipkát. El tetszett ejteni, mikor este hazajött a nagyságos asszonnyal.

— Kovács rámmert. Átvette a szipkát és ahogy nézte, látam, hogy reszket a keze. Megint beteg, — gondoltam magamban. Aztán beálltam a többi fiúk közé, éppen vonultunk be osztályonként. A tornateremben nagy dobogót csináltak és pálmákkal feldíszítették. Én egy palma alá kerültem, mellettem állott Vukovics nevű osztálytársam, aki átkozott rossz kölyök volt. Az ünnepség programja szerint elkezdődött, pontjai lefolytak. A dalárda énekelt, az igazgató beszédet mondott, egy nyol-

"Tricoline"
THE EQUAL TO SILK

A SELYEM RIVALISA

A valódi „TRICOLINE” anyagból készült ingek, gallérok és pizsamák kényelmesek, elegánsak és tartósak. A felülmúlhatatlan minősége és a rendkívüli izléses miniatúra sem a mosásban, sem a hosszas viseletben nem változik. Kitűnőek, tetszetősek és tartósak.

A valódi anyag szélén ott látható a „TRICOLINE” embléma. A valódi Tricoline anyagból készült fehérneműn rajta van a „TRICOLINE” címke.

A MANCHESTERI „WEMCO” CÉG EREDETI KÉSZÍTMÉNYE.

Kis-olagosság Románia részére:

GOLDSTEIN & ORENSTEIN

GALAȚI

BUCUREȘTI

FEJFÁJÁSOK

idegszába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 1717

Interpellációk és incidensek a kamara pénteki ülésén

Bukarest, december 4.

A Kamara péntek délutáni ülésén Barabás Béla magyarpárti képviselő interpellálta a földmívelésügyi minisztert, a kolozsvári hóstati kisgazdák ügyében. — Nevezett kisgazdától 1923-ban összesen 144 hold földet vettek el. 3-5 ezer lejes holdankénti kisajátítási árban, holott a kisajátított földek értéke holdanként 46, 80 sőt 100 ezer lejt is megért. Jellemző, hogy a kisgazdák még a törvényes 3-5 ezer lejes kisajátítási árat sem kapták meg mindaddig, sőt még az elvett földek adóját is rajtuk hajtják fel.

Az életlehetőségtől megfosztott gazdák mindent elkövettek, hogy sérelmüket orvosolják, de a számos ígért ellenérték mindaddig nem történt semmi, illetve annyi, hogy néhány gazdát az elvett földnél sokkal silányabb minőségű területtel „kártalanítottak”.

Barabás Béla képviselő kéri a földmívelésügyi minisztert, hogy a gazdák egy részénél alkalmazza az agrártörvény 14-ik paragrafusát, amely szerint az államnak hasonló értékű földekkel kell kártalanítania a vagyonukból kifosztott földműveseket, a másik részükénél pedig adják vissza az elvett területeket, mert bebizonyosodott, hogy azok házhelyekre alkalmatlanok.

Sergiescu kolozsvári egyetemi tanár a

pénzügyminisztert interpellálja amiatt, hogy a kolozsvári egyetemi klinikák személyzete hónapok óta nem kapott fizetést. Bratescu pénzügyi államtitkár azzal válaszol, hogy Kolozsmegye adós az államnak, amelynek ebből a pénzből kellene fizetnie a klinikai személyzetet.

Ezután különös incidens játszódik le. Dumitrescu-Braila ellenzéki képviselő a külügyi minisztert interpellálja a külföldi revíziós kampány miatt. Kéri a sürgősség kimondását. A többség nem érti, hogy miről van szó és a sürgősséget nem szavazza meg. Az ellenzék erre rettentő lármába kezd, s olyan hangzavar keletkezik, hogy Toma elnöknek fel kell függesztenie az ülést.

Újrakezdés után Goga felindultan kéri, hogy a parlament legalább ebben a kérdésben foglaljon el egységes álláspontot. Jorga azzal mentegetőzik, hogy párthívei nem értették miről van szó. A sürgősség kérdését újra felvetik, s most már az egész kamara egyhangú lelkesedéssel megszavazza.

Napirenden a költségvetés vitájára került a sor, amelynél az első felszólaló, Victor Slavescu liberális képviselő. Argetoianut, aki gyengélkedik, Bratescu pénzügyi államtitkár helyettesíti a költségvetési vitában.

Mit látott a derék svéd herceg Romániában:

1. Olyan pénzügyminiszterünk van, hogy nem lehet páriát találni a földön
2. Romániában úgy eszik a fekete ikrát, mint máshol a vajot

Bukarest, december 4.

Néhány héttel ezelőtti Romániának és a román királyi családnak előkelő vendége volt. Vilmos svéd herceg időzött napokig Bukarestben, majd résztvett azon a vadászatban is, amit a román királyi udvar a görgényi havasokban rendezett a tiszteletére.

A svéd királyi herceget nagyon kielégítette az a fogadtatás, amelyben Romániában része volt, mert hazatérve nagy nyilatkozatot adott az egyik svéd lapnak, a Svenska Dagbladet-nek. A nyilatkozat híre elérkezett Romániába is, az Universal nem sajnálta a fáradságot és a költséget, hogy a kérdéses lapszámot megszerze és a királyi herceg nyilatkozatát lefordította. Azonban nem közölte le egészen a nyilatkozatot, csak részleteket belőle. Többek között ezt:

— És ami igazán rendkívüli. Romániának olyan pénzügyminisztere van, hogy nem lehet páriát találni a földön. Tesék csak elképzelni, 25 százalékkal tudta csökkenteni a költségvetést. Az a hitem, hogy nem sokára még sokat fogunk hal-

lani a román pénzügyminiszterrel.

Az Universal gunyos fintorral fogadja a herceg nyilatkozatának ezt a részét. Ő nem is tudta, hogy Argetoianu ennyire pártatlan ember, nem hiszi ezt el a herceg nyilatkozata ellenére sem. Románia sem hiszi el. Annyira nem, hogy kész Argetoianut bármilyen európai államnak adni, kioéve Svédországot, mert annak igazán nem akar semmi rosszat.

De mondott egyebet is a nem éppen éles riporterszemű herceg, aki a fogadtatás és a kedves vendégszeretet gyönyöreire elkábitottak.

— Romániában úgy eszik a fekete ikrát, mint máshol a vajot!

Bizony, ezt mondta a herceg, akitől bizonyára nem nagyon vonták meg ezt az előkelő és drága ételt,

amelynek költsége 4000 lej. A herceg csak azt látta, amit neki tálatlaltak fel. Ha a valóságot látta volna — írja az Universal, — úgy ezt mondaná: Romániában már a puliszkát is csak úgy eszik, mint náluk, Svédországban a vajot.

Főnyeremény sorsjegy nélkül?

Lehetséges!

Mert egy 1100 sz. asztali lámpa 1080 leibe kerül (ernyő nélkül) egy liter közönséges petrolummal 16 óráig világít,

tehát, cca 5000 lei az évi megtakarítás égőanyagban!

Gyors amortizáció!

5 éves gyári garancia!

Rendeljen még ma az

Aladdin

S. A. R. képviseleténél,
TIMISOARA III.

Strada C. Brâncoveanu No. 28.

Magyar szakbizottság Bukarestben

Bukarest, december 4.

Pénteken délelőtt magyarországi bizottság érkezett Bukarestbe. A magyar államvasutak szakértő-bizottsága kereste fel a román fővárost, hogy a postai, csomagszállítási és a transitó-szállítási ügyekben az új egyezményt a román postával, illetve a CFR-rel megkösse.

A tárgyalások már meg is kezdődtek. Pénteken délelőtt a magyar delegációt a román vasutak vezérigazgatósága látta vendégül.

Blank Arisztid külföldre utazott

Bukarest, december 4.

A kényszerigeztségi eljárás alatt álló Mar-morosch Bank vezérigazgatója, Blank Arisztid, külföldre utazott. Hírek szerint a párisi és londoni pénzügyi nagyságoknál tesz látogatást, de december 12-re, amikor a részvényesek közgyűlése lesz, újra hazaérkezik. Al-litólág Blank Arisztid nagyobb külföldi kölcsön után tapogatózik.

KÉT KISCSEKÉSZ

Novella

Írta: KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

I.

Este két kiscserkész ballag hazafelé a kirándulásról, zsákkal a hátán.

Fák, lombok közül jönnek. Szívük még tele van vízek zugásával, madarak énekével.

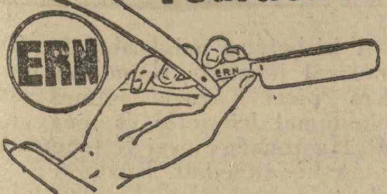
Most a város szavát hallják: vizzugás helyett gépkocsik zaját, madárének helyett villamosok csilingelését.

II.

Ezen a csöndes, enyhe nyári éjen minden ablak távoa-nyitva. Rádiók lármáznak, feleselnek egymással. Az utcákat kétoldalt fecsegő házak szegélyezik, melyek minden tiltot kibeszélnék.

Igy, akarva, nem akarva, értesülünk arról, mi történt az utolsó órákban. Egyik ház a másiknak adja a szót. Amint tovább haladnak, a mondatfoszlányok utánuk szállnak, összeoladnak, kiegészítik egymást.

Fodrászok

Kérjétek mindenütt a világ legfinomabb „ERN” 101 számú borotváját

Kapható: Max Zisman, Bukarest, Str. Blăniari 9. megbotrán és a drb-ként Lei 231

Megtudják, hogy délután kik tárgyalnak a miniszterelnökkel, hogy kik követek el öngyilkosságot, hogy milyen szerencsétlenségek, bűntények fordultak elő itthon és külföldön, hogy melyik csapatok győztek a labdarúgó-versenyen, hogy ki vesztette el kékításkáját és kedvenc ölelőjét, hogy hány ponttal esett vagy emelkedett ez vagy az a pénzem, hogy ki játssza este a Tosca című szerepét.

Jelentik a pontos időt is: két perc múlva háromnegyed tíz. Gondosan utána igazítják órájukat.

III.

Nagy, szürke utcába érnek. Nagy, szürke házak állnak itt. Tárthat egy nagy, szürke épület, hatalmas, valami malom, mely állanlóan zihál s barátság-talanul pillogó szemével mered a kül-elki tájra.

Egyik bérház második emeletéről gyors, izgatott szóváltásra lesznek figyel-messé. Egy férfi meg egy nő veszekedik:

— Nyisd ki az ajtót.
— Nem nyitom.
— Akkor betöröm.
A két cserkész megáll. Fölfelé figyel.
— Valami dráma — mondja az egyik.
— Hangjáték.

IV.

A dráma már előrehaladt. Ezek lehet-nek az utolsó jelenetek. A nő kiabál:

— Mit csinálsz? Megörültél? Mit akarsz?
— A pénzt.
— Nem adom. Részeg vagy. Ez részeg.
— Azt mondtam, a pénzt.
— Kotródj. Értetted? Ha nem takarodsz, segítségért kiáltok. Vóznernél.
— Hallgass.
— Vóznerné, Vóznerné!
— Hallgass.

— Versz? Engem mertél megütni, te szemét... te...

V.

Lenn az utcán, a hepehupás, széles kövezeten társzekér gördül végig vad lo-pakkal, megreszkeltetve az ablaküvegeket, a falakat, a házakat, valóságos kis földrengést okozva.

A fiuk arról vitatkoznak, hogy ki lehet a nő szereplő? A nő szereplő jobb. Most nem hallani a hangját.

Most megint hallani.

Zokog, átkozódik, s tompán hörög is, mert a férfi már fojtogatja. De újra tor-kaszakadtából ordít a maradék erejével:

— Segítsél! Gyilkos! Rendőr, rendőr!..

Járókelők mennek a nagy, szürke ház előtt, hazatérők, pirilgókul és gyerme-kekkel. Azok is föltekintenek az ablakra. A két cserkész nem mozdul. Tovább fülel. Csönd van.

Vége a drámának? Vége van.

A szomszédban egy rádió az ablak pár-kányán a bemondó hangját harsogtatja:

— Hölgyeim és uraim, öt perc szünet. Utána megkezdjük a cigányzene közve-títését...

VI.

Ebben a pillanatban a nagy szürke házban, fönn a második emeleten, az ablakhoz onon egy sonány. Kékruhás ember. Kissé elrebbenti a függönyt s félszemé-vel lekukucskál az utcára.

Látja, hogy az utca elhagyatott. Rohan a cselédlépcsőn, le az udvarra, onnan a lépcsőházba. Még be se zárták a kaput. Senki se veszi észre.

Künn a ház sarkán még mindig ott áll a két kiscserkész, hosszú botjára támasz-kodva, mint két kis apostol. Merőn néz a második emeletre, arra az ablakra. Nyugodtan megy feljűk a sonány,

kékruhás ember. Amikor közelükbe ér, megáll. Ő is fölfelé néz.

— Mi az? — kérdezi.

— Semmi, — mondja az egyik cser-kész és vigyázz-állásba helyezkedik. — Ugy látszik, rádióztak az előbb. Most azonban már nem.

— Becsukták az ablakot, — magyarázta a másik. — Tíz óra.

Tényleg, mindenütt csukogatják az ab-lakokat. Az utca elnémul.

VII.

Megindulnak mind a hárman az éjsza-kában. Elöl a két cserkész, utánuk a so-vány, kékruhás ember, lassan.

— Neked milyen készüléked van? — szól az egyik fiu a másikhoz.

— Csak kristályos. De néha Bécset is fogom vele.

A sarkon elválnak. Két ujjukat föl-tartva köszönnek:

— Tégy jót.

A sovány, kékruhás ember egy mellé-k utcába csap. Ott valamivel gyorsítja lépteit.

SZENZÁCIÓ!

Erdély Utja
MIKES IMRE
2 Kötet
fűzve 160.
egész vászonban
200.—
Kapható minden
könyvkereskedésben.
Megrendelhető a
Brassói Lapok Könyvostályában

Antinevralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig
rén idegszabák sít ellen Csakis
eredeti csomagolásban áru-
sítják. Minden dobozban az
orvos jelzésével ellá-
tott 2 kapszula (os-
tyában) van.

Kapható:
gyógyszertárakban és drogériákban
SZF 17171

A FAJVÉDŐ SZOCDEMEK

— Mentünk meg mindenképp fajt-
véreinket, akik ennek az országnak és a
parasztságának találatát képezik!
Mit tetszik gondolni, ki sáhajtott fel
ily sovén mellézköngével a kamarában a
román földmives-osztály érdekében?
Duca? Mihalache? Vagy éppen Cuza?
Nem. Távolról sem. Hanem Grigoro-
vici, a szociáldemokrata párt ismért ve-
zetője.

Az Adeverul meg is jegyzi:

„Egy széles nacionalista sem beszél-
hetett volna másképpen, mint ahogyan
a román parasztsztyál érdekében Gri-
gorovici, a nemzetközi elvek és eszmék
alapján álló szocialista beszélt”

HOLNAP, szombalon este fél 9 órakor

REMARQUE,
RENN...

**MARKOVITS
RODION**

A „SZIBÉRIAI GARNIZON” VILAGHIRŰ
ÍRÓJA, A „MONTERUS-AULÁBAN

WEISZ ILONA: Chopint Bachmaninofot, Lisztet
játszik — Bevezetőt mond: Dr. Fűzi Bertalan.
a „Brassói Lapok” szerkesztője.

A nap

ALKOTMÁNY ES HATALOM

Tegnap jelentős és mozgalmas parlamenti
napja volt Jorga Miklós miniszterelnöknek.
Tevékenysége a szenátusban kezdődött, ahol
Anghelescu, a volt liberális közoktatási-ügyi
miniszter heves bírálatot mondott a mai is-
kolapolitikáról. Illetve akart mondani.

Ha Jorga engedte volna.

Ugyanis alig mondott el Anghelescu két
mondatot, Jorga máris felugrott helyéről és
közbeszólásképpen csinos kis szónoklatot vá-
gott ki. Anghelescu mérsékelt temperamentu-
mu ember, lassu és megfontolt orátor, türel-
mesen kivárta hát, míg a miniszterelnök be-
fejezi közbeszólását.

S mikor ez megtörtént, újból elmondott két
mondatot.

Erre Jorga ismét közbevágott s fél órát be-
szélt egyfolytában.

Anghelescu bevárta a végét, elmondott egy
fél mondatot, Jorga felugrott s beszélt egy
félórát. Hiába volt minden türelem, tapintat,
figyelem, udvariasság, a miniszterelnök nem
engedett a negyvennyolcórás s végül Anghel-
escu kétségbeesetten kiáltott fel:

— De legalább minimális komolyságot ké-
rek!

A kormányfő hajthatatlan maradt. S csak
akkor hagyta abba ezt a gyilkos csatát, mikor
órájára pillantott s megállapította, hogy át
kell rohannia a kamarába.

Felállott, gunyosan Anghelescura pillantott,
majd az ajtóból visszaszólt:

— Nos, most már beszélhet... biztos sikere
lesz!

Mondá s távoza.

Öt perc múlva már a kamarában volt. Ép-
pen Toma ur beszélt, Bratianu György párti-
hive. Elkeseredetten támadta a kormányt, azt
állítván, hogy alkotmányellenesen uralkodik.
Jorga azonban, ámbár rendkívül érzékeny a
kritikákra szemben, mégsem érezte rosszul
magát a vádak fergetégeben. Ez érthető is,
hiszen, mióta kiderült, hogy a képviselők
nem a nemzet választott kiküldöttjei, hanem
a kormány meghívottai, azóta a kormány a
parlamentben állandóan vendégi körben érzi
magát.

Ezt a képviselői vendég-elméletet mi is el-
fogadjuk. Csak azt nem tudjuk, hogy a meg-
hívókat miért kell csendőrszuronyok között,
urnákban prezentálni?

Szóval Toma ur támadott. Aszonta, hogy
meri azt állítani Jorga, hogy ő és kormánya
egyedül a király bizalmából ül a helyén, mi-
kor a bizalmat első sorban a nemzet osztja
ki...

Ebben igaza van Tomának, mert az alkot-
mány kifejezetten hangsúlyozza, hogy „min-
den hatalom forrása a nemzet.”

Jorgát azonban nem lehet zavarba hozni.
Pillanatig gondolkodott, majd Toma felé for-
dult s emelkedett hangon jelentette ki:

— Ön maradjon az alkotmánynál, én pedig
megmaradok a hatalomnál!

Kimondotta tehát a döntő szót, hogy a mai
uralom számára az alkotmány suvix, semmi-
ké, nulla, metafizika, nevetséges papírdarab,
ké.

Más államban egy ilyen nyilatkozatot tíz
percen belül kormánybukás követ.

Nálunk a kormány megerősödött.

Megváltoztak az idők. Valaha egyetlen ha-
talam volt: az alkotmány.

Ma viszont egyetlen alkotmány van: a ha-
talam.

Melvet a nemzet, aki ősbirtokos, bárgyún
tálat föl a miniszterek és meghívott vendé-
gek asztalára s kidülledt szemekkel nézi,
hogy lakmározzák föl politikai éleskamrájá-
nak édes borát, buzáját, békességét, míg ő
maga éhenhal.

AMI OLCȘÖRB IETT...

— Amít Ön mivel, — kiáltotta tegnap
a kamarában Xeni képviselő Argetoianu
felé — az a legolcsóbb szellemeskedés!

Lám, igazat mondott Argetoianu, ami-
kor azt ígerte, hogy nem csupán a fize-
téseket szállítja le, hanem gondoskodik
az olcsóságról is.

A humort máris potlom pénzért vesz-
tegeti.

Hősi halált halt az állampolgár- sági fronton

Molnár Gyula nagyváradi tisztviselő
a kiutasítás elől átalakult szökni a ha-
táron és egy grancsár agyonlőtte

Nagyvárada, december 4.

Megdöböntő eső játszódott le tegnap
délután a borsi román-magyar határon.
Molnár Gyula nagyváradi tisztviselő, aki
már tízéve lakik a városban, mindeze-
dig nem tudta megszerezni román állampol-
gárságát, sőt a napokban arról érte-
sült, hogy ki akarják utasítani.

Molnár efeletti félelmében elhatározta,
hogy átmegy Magyarországra. Minthogy
se román, se magyar utlevelet nem tudott
szerezni, szökni akart.

Borsnál azonban egy román grancsár,
aki rászólt, hogy álljon meg, és igazolja
magát.

Molnár nem engedelmeskedett, mire a
katoná elővette revolverét és hátulról
agyonlőtte a szerencsétlen fiatalembert,
aki szörnyethalt.

Ma délelőtt bizottság szállt ki a helyszí-
re, hogy a tragikus eset körülményeit ki-
vizsgálja. Ugyanekkor fel fogják boncol-
ni Molnár Gyula holttestét. A borzalmas
eset nagy megdöbbenést keltett Nagyvá-
radon.

50 lej és két kiló dióbél: = Boldogság

Kétszázötven ember naponta tizennégy órán át diót tör
és így keresi a kenyerét

Szatmár, december 4.

A Diótörőde az egy komoly ipartelep,
mert a diótörés nagyon komoly foglalko-
zás. Egy nyolc aláírásos panaszos levél
adatait meg lekontrollálja az ember, rá-
jön, hogy diótörésből nagyon jól meg
lehet élni, sőt meg is lehet gazdagodni,
ha az ember nem tör, de törni a diót.

Ha tör, annál kevésbé.
A szatmári Diótörőde néhány évvel
ezelőtt alakult és alig egy néhány évi
fennállása alatt elérte, hogy kezdő nyolc-
tiz munkásleány-létszáma ma már 230—
250 létszámra emelkedett. És éppen ott a
haj, hogy csak kétszázötven leány dolgo-
zik a diótörődében, holott négyszáznak is
volna munkája elég.

Az észak-romániai dió nagyon jó mi-
nőségű és azt a külföld feltörve, feles-
és negyeds állapothoz kénevezve és szé-
pen csomagolva szívesen megveszi. A
szatmári Diótörőde egyideig csak a nyu-
gati gazdag államok kereskedői részére
szállított, de ma már produktuma java-
része Amerikába megy. Ugy látszik,
Amerika fizet a legjobban.

A panaszos levél elmondja, hogy Ame-
rika e szép ár ellenében pontos szállítást
is követel és ezért éjjeli nappal dolgozik
a Diótörőde. A lányok és az asszonyok
bemennek a gyárba reggel nyolc órakor
és kijönnek este tizenegy órakor és köz-
ben egy félóra az ebéd és egy félóra a
vacsoraidejük. A pihenők leszámításával

ÉRTESÍTÉS

Szüntelen munka és folytatólagos áldozatok.

D. MOCIORNITA

BŐR, CIPŐ és UTAZÁSI CIKKEK GYÁRAI

BUKAREST, V. STR. APELE MINERALE 67-75

Az általános szükséglet miatt és hogy a togyaszló
közönségnek segítségére legyünk, egyesítettük és
leszállítottuk az összes cipő és utazási cikkek árait

Box cipő férfiaknak	Lei 400-tól	Házi cipő férfiaknak	Lei 400-tól
Box cipő gyermekeknek	Lei 190-tól	Házi cipő nőknek	Lei 300-tól
Hócipő	Lei 120-tól	Házi cipő gyermekeknek	Lei 170-tól

Különlegességek korcsolya, hegymászó, sky valamint összes
téli sport-cipőkben.

MEGJEGYZÉS: Dacolunk minden konkurrenciával, nemcsak ár,
hanem gyártmányainknak utolérhetetlen tartóssága által is.

Minden bőrárunk garantált, vizálló és higiénikus!

ÁRUSÍTÁSI HELYEK:

Brassói fióküzletünk
STR. VOEVODUL MIHAI 14. SZ.

BUKARESTBEN: Carol 29, Grivița 196, Bar. Moșilor

Craiova. C.-Lung, Tecuci, Roman.

egyfolytában tizennégy órát dolgoznak.

— Egy kicsit sok, — mondja Mudura,
a munkügyi inspektor, akiél panaszt
emelünk ez ellen a lehetetlen embermün-
zés ellen — de nem lehet a zavarral szem-
ben olyan erőfeszítéssel felépülni, mint ami-
lyennel kellene, mert ma a munkügyi
inspektor boldog, ha a munkásnak mun-
kája van és nem meri a dolgokat nagyon
bolygatni, mert a vállalatok megharag-
szanak és leépítenek. Jönnek de lányok,
szerencsétlenek és könnyörögnek, hogy
akárhova, csak helyezzen el őket. És
nincs hová. A Diótörődénel mindig el tu-
dok egyet-kettőt helyezni.

Az üzem befolyamoltott a minisztéri-
umhoz, hogy adjon engedélyt erre a
hosszu munkaidőre, mert ez a diótörés
csak amolyan szeszomunka. Diótöréstől
tavasz elejéig és főként karácsonyig tart
a szezon és amit ez alatt az idő alatt a
vállalkozó meg nem tör, azt sohasem
töröti meg. A miniszter meglátadta a
hosszabított munkaidőt, de a Diótörőde
változatlanul kidoigoztatja a hosszú mun-
kaidőt.

Tizennégy órát török a diót!

A levél, a panaszos, a továbbiakban
igy szól:

— Kétszázharminc lejt keresünk heten-
kint.

Ez nem igaz, de még maga az is, hogy
a tizennégy óra, az igaz Leellenőriznem
a levél adatait: 3—400 lejt keres egy át-
lag leány egy héten. A jobbja többet is
keres. Akkordba török a diót Minden
huszonöt kiló megtört, kiválogatott és
megrostált dióért 50—60 lejt kapnak.
Van, aki egy héten csak négyszer huszon-
öt kilót tör meg, van, aki tizenkétszer
huszonöt kilót is megtör. Az, aki tizen-
kétszer huszonöt kilót tört meg és aki
olyan szépen törte, hogy érette 60 lejt
kap, az is csak 720 lejt keres, amiből
lejön még a betegséglérvő. az adó, az ut-
adó és a szállások: 40 lejt, úgy, hogy a
nettó kereset 680 lejnél nem több.

Ezért a hatszáznyolcórán lejt nyolc-
vannégy órát dolgoznak!

Nyolc lejt keres óránként a legügye-
sebb, de van, aki csak hatot, van, aki
csak négyet.

Naponta tizennégy órát diót törni órán-
ként négy lejt!

Szebb volt a háború. Ott a hadifogoly
követ tört, — tizennégy órát nem is tör-
te a követ —, de legalább meleg ételt
evett érette naponta.

Tavaly jobban fizették a „törést”. Ne-
gyed mászárjéért 91 lejt volt a bér. Az
idén átlagban csak 55, de ez is csak azért
ötvenöt, mert egy kis házisztrájk ide-
emelte.

Mindenkit meg kell hallgatni: a tulaj-
donost is halljuk. A tulajdonos, Feher
István, fiatal és nagyon mozgékony,
ügyes üzlet-ember, azt mondja, hogy nem
tud a dolgokon segíteni. Többet nem tud
fizetni, mert ha drágábban fizeti a mun-
kát, nem konvenál a dió, kevesebbet
nem tud dolgoztatni, mert ha kevesebbet
dolgoztat, szállítási terminusra nem ké-
szül el és akkor vége az egész üzletnek.
— Nekem pontosnak kell lennem, —
mondja — szép, tiszta áru kell adnom,
mert másképpen a román dió márkáját
nem tudom kiépíteni.

Itt tartunk, idáig jutottunk. Lehet na-
ponta tizennégy órán át négy lejes óra-
bérek mellett diót törni, mert van, aki
boldog, hogy naponta tizennégy órán át
négy lejes órabérrel diót törhet.

Most ötven lejt jutalmat és két kiló
dióbelet kaptak a leányok, a kétszázhar-
minc, mert idejére kész lett a vagon
és november harmincadikán már Ham-
burgban, hajón volt a dió.

Ötven lejt és két kiló dióbél: hát nem
szép az élet?

— A kisbetétes máglyahalála. Gyula-
fehérvárról jelentik: Hamermann Ilona
65 éves piaci árusnő, elmezavarában
petroleummal leöntötte és meggyújtotta
magát. Huszonnégy órai rettenetes kínó-
dás után kiszenvedett. Házkutatás alkál-
mával szalmazsákjában haterer lejt kész-
pénzt, aranyórát, gyűrűket és egy
ezer lejről szóló betétkönyvet talált. Az
elmezavar állítólag azért tört ki rajta,
mert bankbetétjét nem tudta visszakapni.

HALÁLOS CSAPÁST MÉR A KISEBBSÉGI FALVAKRA

az új közoktatásügyi költségvetés

Nagyrészen a kisebbségeknek kell fizetniük ezután az állami tanulókat is. Miből tartjuk fenn telekezei is oláinkat?

Segesvár, december 4.

A magyar pártnak a kamarai felirati vita során felolvasott nyilatkozata sötét színekkel festi le azt a kétségbeesést, melyhez helyzetet, ami azáltal fog előállni, hogy az állam a községek nyakába szorítja az állami tanulókat fizetésének terhére. A magyar párt nyilatkozata ennyire volt. A való sokka! sötétebb.

A napokban jelent meg a belügyminisztérium 9967 számú körrendelete, melyet a prefekturák már szét is küldtek az egyes községek előjáróságoknak. Ez a rendelet szenciós utasításokat tartalmaz az 1932 évi költségvetések összeállítására nézve, hogy benne a községek terhére az állami falusi tanítóság fizetésének fedezetét megjelöljék. E rendelet ismeretében bepillantást nyerhetünk a költségvetés redukciójának „szenciális” műhelytitkába, — avagy helyesebben kifejezve: bepillantást nyerhetünk abba az operációs terebe, ahol a kincsek közt vajdádó adóalany testéből alapos „császármetés” segítségével kiszedik azt a garast, mely hivatva van a hárommilliárdos leszállítás: egyensúlyozni.

JORGA SZAKMAJÁNÁL...

A tanügynél, Jorga professzor új szakmájánál történik ez. Olyan esettel állunk szemben, melyet joggal nevezhetünk a szemfényvesztés és népnézés nem éppen parlamentáris kifejezéssel.

A belügyminisztérium fenti számú rendeletével parancsolólag szabályozza a községek

költségvetéseinek összeállításai módokat

ilyeténképpen:

Nem veendő többé bevétel rovatba 1. az állam által eddig regále-jog megváltás címen az egyes községeknek a kiadott jelentékeny összegek. 2. Sem pedig a községek legelőző jövedelme, vagy ahol ilyen nincs, az erdőké, mert ugy ezek, mint belőlük az előbbi években megkapított összegek elköszolatnak. 3. Ugyisint nem a községek korcsák bérösszege, miután ezek háromnegyede elvették, egynegyede pedig a községek iskolásképek javára utalandó át.

Ezzel szemben nem veendő többé kiadásba a jegyzői fizetés, mert ezt nagylelkűen az állam viseli.

A fent leírt összegekből egy alap képezetetik:

az állami falusi tanítók fizetésére szolgáló pármegyei alap

elnevezéssel s ez az alap fogja a fizetéseket az összejevelomból az egyes tanítóknak kiutalni.

Első tekintetre azt lehetné valaki, hogy a művelet „stimmel”: a balkéz elvesz, a jobbkez visszaadja, formás az egész, mesterkedés. Sajnos azonban, nem ártatlan tréfával állunk itt szemben, amit szemléltető módon fogunk bemutatni Erdélynek egy közepes, aránylag jóslituált vármegyéjének, Nagyküküllőnek példáján, melyet többségben szácsok laknak s így a kísérleti nyul szerepét ők játsszák.

Pusztuljanak a kisebbségek

Vegyük először is az általános igazságtalanságot, ami az autonómiának nevezett az alkotmány által annak előírt községeket éri. Jegyző 109 község részére 70 van. Ezek fizetését a falvak a most elvett jövedelmekből fedezték részben, félszín jóval több fedezetük lévén erre. Minden község viselte, ahogy tudta, a saját terhére, a saját hivatalnokának adotti megélhetést. Most a helyzet az, hogy a közvagyon összes jövedelme egy pármegyei alapba fut be s az teljesíti a pármegyeinként összegezt tanítói fizetéseket.

Vagyis: előfordulhat az, hogy az a község, melynek több vagyona lévén, a saját jegyzője fizetését ebből fedezte és még maradt is neki, viszont csak egy állami tanítója volt, mert nagyrészt kisebbségek lakják:

kénytelen leadni egész vagyonának jövedelmét egy olyan alapba, mely a szomszédos vagy egy távolos idegen község esetleg hat taner is állami iskolájának költségeit fedezi.

Vagyis: a kisebbségi község fizeti egy idegen község román kulturájának terheit.

De vajjon fedezik-e a községektől fenti módon elvont jövedelmek az alap kiadásait? Távolról sem! A regále-alap vármegyeinkben összesen 1.600.000 lejt tett ki. A legelőző és erdők — melyek nincsenek is minden községnek — jövedelme alig több a semminél, — a korcsák bérlete, mely eddig elég jelentékeny volt, a rossz gazdasági viszonyok következtében községeinként átlag 2—3000 lejnél többre nem tehető, ott ahol vannak. Mert Nagyküküllőben 58 községnek van, 51-nél nincs községi „vigadó”-ja. Levegünk bőkezűek, s tegyük az alapba beutalt jövedelmek összegét két millió lejre.

Az alap kiadásait könnyen megállapíthatjuk, ha tekintetbe vesszük, hogy 210 tanítót kell ellátni, kerekén évi 50.000 lejes fizetéssel, ami a vármegyeiben körülbelül tizenegymillió lejt tesz ki. A 70 jegyző ugyanígy arányu fizetésre három és félmillió lejt tenne, amelyből levonásba hozva a községektől elvett 2 millió lejt, az állam magára másfélmilliót vett.

A száj kellemetlen illata

viszatasztolag hat. Csúnya színű fogak a legszebb arcot is elégtelenítik. Mindkét szépségüket néha már egyszerű használat után eltűnteti a csodásan üdítő Chlorodont-fogpép. A fogak már rövid használat után elefántcsont fényt nyernek. Próbálja meg először egy tubussal. Kis tubus ára 20 Lei, nagy tubusé 32 Lei. Mindenütt kapható.

Hozzuk ezt csökkentésbe a 11 millióból: marad

fedezetlen különbség és egyúttal teher-többlet

is a falusi lakosság terhére 9 és félmillió lejt

Ezt pedig fedezni kell. S miből történik a fedezés? Ujabb pótdadók, melyeket az eddigiek mellé mint rendkívüli, speciális tanítói pótdadót kell a községekre kiróni. S miből fizessék? Miből tud a paraszt pénzt és nálni, kerekén 10 millió lejt egy vármegyében? Ujabb adóprés, újabb nyomor — s ezzel karöltve az állami tantestület nyomora, mert elképzelhetetlen, hogy a mai körülmények között a szükséges pénzt elő lehessen teremteni. Még itt se lehet, ahol aránylag gazdag parasztok élnek — hát még a Székelyföldön, a mőcsök földjén. vagy Máramarosban, ahol a nyomor minden képzeletet felülmul.

DE BENNÜNKET KÉTSZERESEN IS SUJT

De bennünket a teher kétszeresen sújt, mert a mi népünknek van egy „privát passziója”: a saját kisebbségi iskolái, melyeket szintén fenn akar és fenn is kell tartatnia.

De miből, miből? Amije még volt, azt elviszik kényszer folytán állami, községi, vármegyei, állami tanítói, adóba, ha akarja, ha nem. Hába akar majd saját kulturájának az oltárán is véraldozatot hozni: már nem tud, a mérték betelt...

Egy kis vizsgálatsról azonban gondoskodott a közoktatásügyi minisztérium. Semmi ez anyagilag, de a jóakaratot legalább észre kell vennünk. A minisztérium legújabb 28.447 számú november végi rendelete azt az elvi jelentőségű döntést hozza, hogy a költségvetésekből a bruttó bevétel 5 százalékát, valamint a korcsamaberek 23 százalékát, melyeket a községi iskolásoké céljára köteles a tanács fordítani, ezental az összes létező (tehát állami és kisebbségi) falusi iskolák iskolásképei között a tanuló számárányának megfelelően kell elosztani. Felhívjuk erre az illetékes papok és tanítóink figyelmét, — bármily kicsiny is ezen összeg, gondoskodjanak über szemmel arról, hogy a rendelkeznek megfelelően véssenek kiadásba a most összeállítás alatt levő költségvetésekbe — A kifüggesztés ideje alatt ezt allen lehet őrizni és orvosolni is, ha sérelem esett volna.

Sóvány vizsgálats ez a kis mézesmadzag, amit orrunk alá huznak, mikor meillette végtetesen és kikerülhetetlenül lassu halálra vanítelve kulturánk, melyet anyagi forrásaitól fosztanak meg.

Dr. Pospisil Radolf

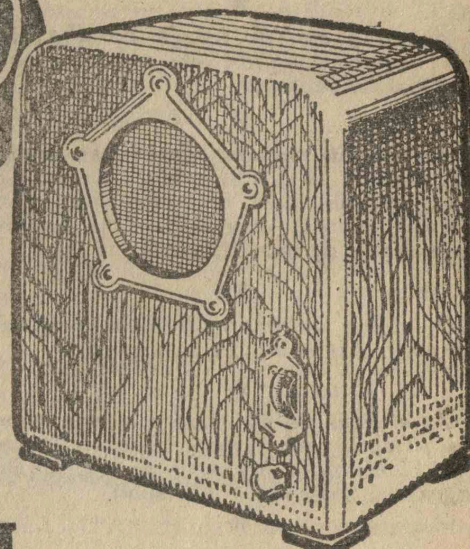

A technika csodája az 5+1 csöves 7050 sz. ORION rádiókészülék

Antenna és földnélkül, egész Európa

Egy tárcsás beállítás, beépített dynamikus hangszóró. Tökéletes hangszínezet. Hatalmas hangerő. 200—2000 m. hullámhatár.

Kérje bemutatását bármely szaküzletben.

ORION

32 magyar puccsista előtt kihirdették a letartóztatási végzést

Robbantások lettek volna a puccs éjszakáján és egy csoport megszallta volna a főpóslát

Budapest, december 4.

A puccskísérlet ügyében őrizetbevetettek közül eddig harmincketten kerültek letartóztatásba, akik aktív részt vettek a mozgalomban. A vádlásokból kitűnik, hogy az egyik utódállamból idekerült Tóth Ferencnek lett volna a szerepe, hogy robbanóanyagot szerezzen és

a puccs éjszakáján több helyen robbantson.

Ezáltal pánik keletkezett volna és a megfélemlített lakosság nem állt volna ellen.

Legutóbb előállítottak egy kisgazdavezért, akinek programjában hitlerista célkitűzések szerepeltek és aki a puccskísérletben erősen kompromittálva van.

Ezenkívül két testvért is őrizetbevetettek, akiknek az lett volna a feladata, hogy egy csoport élén megszallják a főpóslát.

A rendőrségnek különben nehéz munkája van, mert az előállítottak újabb és újabb neveket dobálózhatnak és

többek között egy magasállású nyugdíjas államfőhivatalnokot is emlegetnek, mint akinek szerepe volt a balsikerű kísérletben.

Péntekre

harminckettőre emelkedett azoknak a száma.

akik előtt a letartóztatási végzést kihirdették. Ezeket holnap átkísérik a Markó utcái fogházba és egyedül Vannay marad katonai börtönben.

50 budapesti munkanélküli kifosztott egy ruhaüzletet

Két fosztogatást sikerült kézrekeríteni

Budapest, december 4.

Arányaiban és külsőségeiben is szokatlan fosztogatás játszódott le szerdán a Váci-utca egyik ismert konfekciós boltjában.

Délután háromnegyedhatkor

mintegy ötven toprongyos fiatalemberből álló csapat rohamba a meg Spiegelel ruháüzletét, akik, miután a kirakatokat beverték, az irraktárba nyomultak, ahonnan nagymennyiségű kabátot, ruhát, pullovert, kesztyűt, cipőt és fehérneműt zsákmányoltak.

A tulajdonos, — akit a fosztogatók vilámgyors fellépése úgyzólván teljesen frappirozott — amikor kissé felocsudott meglepetéséből, hatalmas lármát csapott. Kisvártatva segítség is érkezett, de ekkorra a támadóknak már nyoma veszett.

Különös véletlen folytán, két rendőrnök — akik közül az egyik a Margithidón, a másik pedig a Váci-utca egyik távolabbi pontján teljesített szolgálatot — feltűnt a ruhákat cipelő toprongyos sereg, amelyből mindketten egy-egy egyent elfogtak és leigazoltattak. A fiatalemberek, akiket a rendőrök a ruhák eredetét illetőleg is kérdőrevonták, eleinte tévováztak, majd egyöntetűen a következőkben mondták el a monstre fosztogatás előzményeit.

A toprongyos csapat — amelynek tagjai már hosszú hónapok óta lézengtek munka nélkül — rendszeresen feljártak a munkaközvetítőbe, abban a reményben, hogy sikerül némi keresethez jutniok. Néhány nappal ezelőtt egy jólöltözött fiatalember jelent meg a munkaközvetítőben, aki felhívást intézett hozzájuk, hogy aki ingyen ruhaneműre tart igényt, az jelenjen meg szerda délután a megadott cím alatt.

A fiatalember az összegyűlt munkanélkülieket kettős rendbe állította, majd elvezette őket a közelbe, ahol elpítés munkálatok folytak. Miután mindegyi-

kükkel felszedett két-két követ, az üzlethez vezette őket.

— Verjétek be a kirakatokat, aztán vigye el kiki amit lát! — kiáltotta a munkanélküliek felé, akik szavain felbuzdulva, berohantak az üzletbe és azonnal fosztogatáshoz láttak.

A rendőrség erőyes nyomozást indított, hogy a jólöltözött lázító s a ruhaneművel megugrott munkanélkülieket kézrekerítse.

Erélyes rendszabályok a kommunista akciók megakadályozására

Bukarest, december 4.

Irtunk már arról, hogy a sziguranca és a belügyminisztérium értesülése szerint a kommunisták december 5-re munkanélküli napot, illetve utcai tüntetéseket készítenek elő. A belügyminisztérium rendeletet adott ki, hogy a kérdéses napon a városi rendőrségek állandó készségeket tartanak és szükség esetén erősítéseket kérjenek.

Munkába lépett a sziguranca is. Az ország nagyobb városaiban az elmúlt éjszaka házkutatásokat tartottak a kommunistaságukról ismert embereknel. Sok manifestumot foglaltak le, sőt letartóztatásokat s eszközöltek különösen Beszarabiában.

Követeljen kimondott eredeti Olla-1 mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

Rövid párisi divathirek

Párisban a nők bőrből, trikóból vagy jerseyből készített, térdig érő kamásznikat hordanak.

Ahogy a muffok igazán divatba jönnek, elmaradhatatlan lesz róluk az obligát kis ibolyacsokor.

A franciák nagyon büszkék az aranykészletükre. A párisi szabók ennek hatása alapján most rengeteg aranyszínű gombot, csatolt, övet, láncot és egyebet használnak új modelljeiknél.

Új dolog az aszurmintában perforált bársony. Azt mondják gyönyörű.

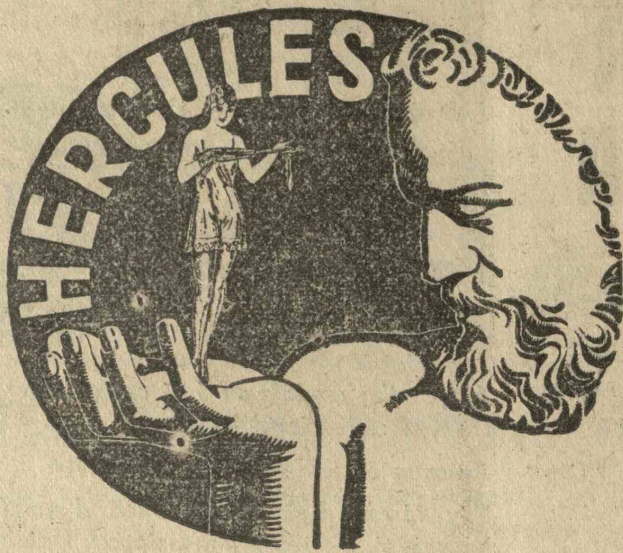
Az elegáns hölgy részére a most divatos paszellszíni, habos, kötött hálóingeken kívül rövid bársony- és selyemhálóingeket is készítenek Párisban.

Chantal egy igen eredeti kabát-ötlettel jött ki: Egy övre kétoldalt két nagy zseb van felszerelve, ami által a délutáni kabátot tetszés szerint sport- és utazókabátá lehet változtatni.

Muffot nemcsak nappali toalettünkhöz fogunk hordani, hanem az estélyi ruhákhoz is. Ezek a ruha anyagából készülnek erősen huzottak, élénk színűek és az egyik karon viselik őket nemcsak mint dísz, hanem mint a kizárólagos helyettesítőjét.

Télen az estélyi ruhákra a mákvirág lesz a favorit. Nagyon szépek ezek a mákvirágok. A formájuk élethű, csupán a színek hazudnak. Meglepően szép például egy halványzöld bársonyból készült mákvirág.

Prémkabátokhoz nagyon elegáns a lakk-késztyű, de akkor kötelező a lakk-táska is.

1/2 MILLIÓ LEI

nyeremény (áruban) mint karácsonyi ajándék vevőinknek!

1 SORSJEGY INGYEN!

egyszeri vagy folytatólagos 1000 lej összegű vásárlásnál.

Gyártmányaink minőség-árak.

Áraink időszerteen olcsók.

Mindig lépést tartva a divattal!

„HERCULES” S. A.

HARISNYA- ES KÖTÖTTÁRUGYÁR CERNAUTI

Lerakat Brassóban: Kapu-utca 41.

Saját eladási lerakatok az ország minden nagyobb városában.

Egy filmbarrier története

— MINDENKI KINEVETETT ES KIDOBOTT — mond a Willy Forst a legnépszerűbb filmszínész

Berlin, december 4.
Willy Forst ma már a legjobban fizetett német filmszínészek egyike.

A népszerű filmszínész érdekesen mesélte el karrierjének történetét:

— 1903-ban születtem Bécsben. Az apám porcellánfestő volt Szüleimnek legfőbb kívánsága az volt, hogy a legszorgalmasabb tanuló legyek az iskolában. És csakugyan, jelszavul voltam a reáliskolában mindaddig amíg a szüleim, hogy megjutalmazzanak, elvittek egy színházi előadásra.

— Ettől a pillanattól kezdve nem tanultam. Így lett az osztály legelső tanulója a legutolsó. Ot reáliskolát végez-

tem, azután színész lettem. Színész? Rongyos kis statisztista a bécsi Carl Theaterben. Legnagyobb feladatam az volt, hogy egyszer — cigarettát hozhattam a trafikból Girardinak.

— Tizenhatéves koromban Mährisch Schönbergben, Znaimban és Gablonzban dolgoztam a színpadon. Bizony inkább dolgoztam, mint színészkedtem. Később elkerültem Brünnebe és a marienbadi nyári színházba. Azután Berlin, a Metropol Theater, ismét Bécs, a Carl Theater és újra Berlin, ahol egy revüben és két operettben már sikereim is voltak. A sikerek nem voltak túlságosan nagyok és így érthető, hogy mindhárom a film felé gravi-

táltam. Rettenetes idő! következtek a Friedrich-Strasse minden filmesét felkerestem.

mindenki kinevetett és kidobott. Pedig én mindent elkövettem, hogy elfogadható külsőm legyen. Egyszer azt hallottam, hogy az egyik filmgyár akrobataszereit, elegáns filmszínészt keres.

Váltással töltöttem ki egész ruhámat, hogy minél akrobatikusabb legyek a külsőm.

Rettenetes, milyen hangosan nevettek rajtam. Amikor sovány embert kerestek olyan szűkre varratam a ruhámat, hogy a kritikus pillanatban kettérepedt a kabátom. Már-már lemondtam minden reményről, amikor egy szép napon sétálni kezdtem a Friedrich-Strassen. Süttött a nap, gyönyörűek voltak az asszonyok és nekem egy krajcár sem volt zsemben. Akkor találkoztam Fritz Freisler nevű barátommal, aki boldogan csapott a vállamra: „Nagyszerű, hogy végre megtaláltalak. Egy filmet pergetek és egy ugyanolyan színészre van szükségem, amilyen te vagy!” Szerződöttem. Így kezdődött minden.

DÉCSÉY ZOLTÁN:

A SIRÓ VÁROS

De már az újonnan beosztott tisztviselők szorgalmasan tanulmányozták munkakörüket, ellesték a titkokat, fortélyokat, a bürokrata memechanizmus könnyen beidegezhető csínját-bínját. A vezető állásokban levőket eltávolították helyükből, de a hivatalnokokat, a legfontosabb állami funkciók hangyaszorgalmu teljesítőit egyelőre nem bántották. Csak arra figyelmeztették őket, hogy semmiféle szabotázst nem tartsanak és ilyen törekvéseket a legszigorúbban fognak törölni.

És a tisztviselők becsületesen végezték munkájukat tovább. Addig a februári napig, amely egyszerre vihar szárnyaira sodorta őket, kiragadta a kis egzisztenciákat az élet megszokott sodrából és kivágta az utcára, a nincstelenségbe, a reménybe. Gyökértelenné tett ezer és ezer életet.

Tehát a postán kezdődött. — Kellően előkészítették a talajt. Riasztó híreket bocsátottak forgalomba. Csak ideiglenesen akarják őket felhasználni, amíg kitanulják tőlük a posta kezelésének csínját-bínját, amíg elintézik a régi ügyeket, akkor aztán mindnyájukat szélnek bocsátják, vagy legjobb esetben nyomorúságos nyugdíjjal menesztik őket, ami az éhenhaláshoz sok, a megélhetéshez kevés lesz. De először fogadalmat kívánnak majd tőlük, hogy azután a magyar kormány se vegye át őket, mondván, hogy becselhettek.

Igy dolgoztak meg a vasutat is.

Nemcsak a tanácsokat a szél is in-

tézői, a különböző szervezések bizalmával. Amikor minden részletben megállapodtak, kiadták a vezényszót.

A postának kell kezdenie. Délelőtt tizenkét órakor a hivatalnokok, mintha jeladás történt volna, felállottak az íróasztaluk mellől és abbahagyták a munkát.

A kisasszonyok becsukták fülkéjük ablakát, még a táviratokat sem vették fel. Ekészedett emberek toporzékolnak a bezárt homályos üvegablak előtt.

A postások küldötsége pedig felment az igazgatóhoz. Vezetőjük előterjesztette kívánságait.

— Ugy hallottuk, hogy a postaigazgatóság hűségessé akar kivenni tőlünk. Amikor munkában maradtunk, ön azt mondta nekünk, hogy egyelőre eltekin-tenek a hűségessé kívételéről és a békeszerződés megkötéséig nem bolygatják ezt a dolgot.

Az igazgató, vörös arcú, szőke bajszú cseh ember, íróasztala mellett állva hallgatta az előterjesztést és idegesen sodorta bajuszát. Amikor a szónok idáig ért, félbeszakította.

— Tizenkét óra van és kettőig tart a hivatalos idő. Az urak menjenek vissza íróasztalukhoz és dolgozzanak. Délután két órakor küldjék ki két megbízottukat, azokkal tárgyalok.

— Bocsánatot kérek, ezt az ügyet most kell tisztáznunk.

Az igazgató leült és kurtán csak ennyit mondott:

— Tessék!

— Igazgató ur jól tudja, hogy mi a

nagyközönség érdekében maradtunk helyünkön.

— És a saját érdekükben is. Vagy talán nem?

Gunyos volt a hangja.

— Becsülettel végeztük a munkát. Nem szabotálunk és semmiben sem akadályozzuk a rendes forgalmat.

Az igazgató egyre jobban idegeskedett.

— És milyen apropóból mondja ezeket éppen most? Csak röviden. Mondja, hogy mit akarnak.

— Csupán azt akarjuk, hogy igazgató ur kötelezően jelentse ki itt nekünk, hogy a békeszerződés megkötéséig önök nem kívánnak hűségessé tőlünk és ha a békeszerződés a csehszlovák államnak ítélné a várost, mindnyájunkat átvesznek és mindnyájan abban a beosztásban maradunk helyünkön, amelyben most vagyunk.

— Hát mi vagyok én? Postáminiszter? Mit várnak tőlem az urak?

— Csak ezt a kijelentést.

— Nem jelentek ki semmit, nem ígértek semmit. Az urak menjenek dolgozni.

— Igazgató ur, gondolja meg...

— Mondtam már, hogy nincs több tárgyalnivalóm az urakkal. Ha ilyen meg- tartást tanusítanak, ám lássák a következményeket.

— Akkor minden felelősség az igazgató urra hárul.

A küldöttség elhagyta az igazgatói irodát. Néhány perc múlva hatszáz magyar postás hagyta abba a munkát. Megürültek a postahivatalok.

Fél egy órakor a remiz előtt leszállították a vasútra igyekvő utasokat.

— Tessék kérem kiszállni. A kocsik nem megy az állomásig. Beállítjuk a remizet.

Káromkodva, zúgolódva szálltak le az elutazni készülő utasok és kofferüket megragadva, izzadva, szuszogva igyekeztek az állomásépület felé. Sielniük kellett. A vonat tíz perc múlva indul.

Serilana

cégnél szerzi be, női, férfi kabát, ruha és öltönyt szövet szükségletét.

Eredeti gyári árak!

Brassó. Kapu u. 3

(volt ASCHER-féle üzlethelyiség)

Ha csak egyszer használ

„OLIO-SASSO“-t

soha más olajat nem fog vásárolni!

Párisban a tárgyalások, Mandzsuriában a katonák jutottak holtpontra

Páris, december 4.

A japán—kínai konfliktus ügyében Párisban összehívott népszövetség tanácsülés tárgyalásai teljesen holtpontra jutottak.

A tanács tagjai csütörtökön már nem is tartottak ülést, miután az ellentétek teljesen áthidalhatatlanok maradtak a többi tárgyalások után is, a kínai delegátusok pedig még nem kapták meg Nankingból az új utasításokat.

A Mandzsuriából érkező jelentések szerint a szeparatista mozgalomnak újabb sikerei vannak, mert egyszerre több különböző forrásból is azt jelentik, hogy Csicikarban és Charbinban is japánba-

rát kormány alakult. A jelentések szerint a charbini szeparatista kormány már be is jelentette a lakosságnak, hogy a nankingi kormány utasításait többé nem hajtja végre. Ugy a cicikari mint a charbini kormány teljesen önálló lesz és érdekeinek védelmére önálló hadsereget teremt. Hogy pedig Nanking befolyását minden vonalon megőrizzék, a keletkínai vasut igazgatóságából eltávolítják a kínai kormány megbízottait, és azokat saját híveikkel helyettesítik.

Más jelentések arról számolnak be, hogy Maa tábornok Csicikartól 80 km. távolságban megütözték a japán csapatokkal és véres csatát vív.

Az unitárius püspök: havi 900 lej
A református lelkészek: havi 1000 lej

Katasztrófális!

— mondják az új kongruáról a kisebbségi egyházak
Teljesen elveszett a huszonöt milliós iskolai államsegély

Bukarest, december 4.

Elsőnek mutattuk ki idestova már egy hete, hogy a kultuszminisztérium jövő évi költségvetésében milyen megdöbbentő és elkéserítő elfogultsággal, sőt egyenesen célzatosnak tekinthető bosszú-szellemmel szállították le mindenkiféle a kisebbségi magyar egyházak államsegélyét, pontosabban az államnak a papi fizetésekhez való hozzájárulása összegét, a kongruát. A többségi sajtó csak tegnap figyelt fel erre a kérdésre, még pedig olyan formában, hogy — nyilván egy kormány-közlemény alapján, — közölte a különböző egyházak részére a jövő esztendőre beállított államsegélyeket, azzal a bevezetéssel, hogy ezuttal végre érvényesült az aránylagosság elve, amennyiben ezeket a segélyeket az egyes egyházak híveinek a számaránya szerint szabák meg. Győzzék tehát a méltányosság, — a többségi görög keleti ortodoxia javára és a kisebbségi felekezetek terhére, a melyek, — úgy látszik, — Jorga miniszterelnök és kultuszminiszter szerint is aránylag tulok államsegélyt élveztek.

Hogy a méltányosság és arányosság elve mennyire diadalmaskodott az egyébként általános redukiók során, azt már előző cikkünkben is megvilágítottuk, de néhány újabb adattal is szemléltetnünk kell még, hogy a magyar kisebbségi egyházak államsegélyének a csökkentési mértéke valóságosan kihozza igazságtalan, kegyetlen és hogy

joggal kelti azt a benyomást, hogy a kultusz-kormány tudatosan tönkre akarja tenni a kisebbségi magyarság egyházi és hitéletét.

Most mindössze néhány példát sorolunk fel, előzetesen kimutatva, milyen összeg volt beállítva az egyes egyházak számára az eredeti idej, (még Popovici-féle) költségvetésben és mennyi szerepel a jövő évben.

A görög keleti egyháznak volt kerekszámában 793 millió lej kongruája, lesz a jövő esztendőben 427 millió.

A Rómához tartozó három egyháznak, (g. kath., r. kath. és örmény kath.) volt 102 millió, lesz 62 millió.

A többi felekezeteknek együttesen volt 154 millió, lesz 40 millió.

Hogy a katolikus egyházak között hogyan fog megoszlani a jövő évre előirányzott 62 millió, az még teljesen bizonytalan, de alig fél kétség hozzá, hogy közülük is a kisebbségi magyar katolikusok fogja a legkevesebbet kapni.

Ami a kisebb felekezeteknek juttatott 40 milliót illeti, az ekképpen oszlik meg:

evangelikus-luteránus egyház	12 millió,
református egyház	14 millió,
unitárius egyház	786 ezer,
muzulmán egyház	5 millió,
izraelita egyház	8 és fél millió

Itt a legsúlyosabb vágás a református és az unitárius egyházakat érte, mert előbbinek az idej eredeti költségvetésben majdnem 54 millió lejt, utóbbinak pedig több, mint 9 millióban volt megállapítva a lelkész államsegélye, a kongruája. Eszerint

a református egyháztól negyven teljes milliót, mintegy 85 százalékat vettek el, viszont az unitáriusoktól jó 90 százalékat, az eddigi államsegélyből.

Amikor a többi egyháznál a redukió általánosan jelentős összeggel marad alatta az 50 százaléknak, sőt a görög keletieknek csak 27 százalékos.

„KATASZTRÓFÁLIS!”

Módunkban volt megkérdetni a magyar protestáns egyházak államsegélyének a rendelkezés, a szó szoros értelmében véve létbevágó leszállításáról egy kiváló református egyházi férfi nézetét, aki nagyjában a következőket mondotta:

— Az erdélyi református egyház államsegélyének a redukiója egyenesen katasztrófálisnak mondható. Azt jelenti ugyanis, hogy jövőre lelkészeink csak a legtrikább esetben fogják 1000, ird és mond: ezer lejnél magasabb kongruát kapni.

Magától értetődik, hogy ezzel a legteljesebb nyomorgás korszaka kezdődik számukra, ha tekintetbe vesszük, hogy a már elviselhetetlen gazdasági viszonyok folytán az egyes egyház-községek manapság egyre kevesebb egyházi adót tudnak beszélni.

— A kongrua szempontjából az unitáriusoknál még ennél is kétségbeesettebb helyzetet teremt az új kultusz-költségvetés. Hozzávetőleges számítások szerint ugyanis

magaz az unitárius püspök sem fog jövőre havi 900, kilencszáz lejnél több kongruát, állami fizetés-kiegészítést élvezni.

Ez az egy adat is elegendő mond...

AZ ELTÖRTÖLT ISKOLAI SZUBVENCIÓ

Ami a fennhangoztatott aránylagosságot illeti, ha szem előtt tartjuk, hogy a görög keleti egyház 13 millió léleknyi hívő után 427 millió államsegélyt fog kapni a jövő évben, úgy a körülbelül 750 ezer lelket számoló református egyháznak legalább 20 millió járna, a majdnem százszáz unitárius egyháznak pedig 786 ezer lej helyett feltétlenül néhány millió.

Déhat távolról sem az aránylagosság, hanem ellenkezőleg: az elfogult aránytalanság elve érvényesült a kultusz-költségvetés megállapításánál.

Amig ugyanis a szász evangélikus egyház 350 ezer hívője után 12 milliót kap, a reformátusok több, mint kétszer ennyi után mindössze 14 milliót.

Ráadásul a németek részére a vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetése változatlanul fenntartotta a 4 és fél milliós segélyt 623 szász és 126 sváb tantervű iskolák pótléka gyanánt, ugyanakkor, amikor, — a mint utjabban kitént, —

teljességgel törölték azt a 25 milliós iskolai államsegélyt, amelyet a Maniu-kormány a kisebbségi felekezeti oktatás támogatására bevezetett.

Ha még megemlítjük, hogy még a zsidókat és muzulmánokat is jobban kímélte a kultusz-kormány, mert csak mintegy 20 százalékkal csökkentette államsegélyüket, úgy mindenki előtt világossá válik, miben is áll az aránylagosságnak az elve, amelyet a kormány állítólag érvényesített. Először vizsgáljuk a jövő évi kultusz-büdzsé a magyar jellegű kisebbségi egyházakat, amivel közvetve is a magyar csapást mér a kisebbségi magyarokra, amelynek éppen az egyházak a legfőbb kultúr-bázisai.

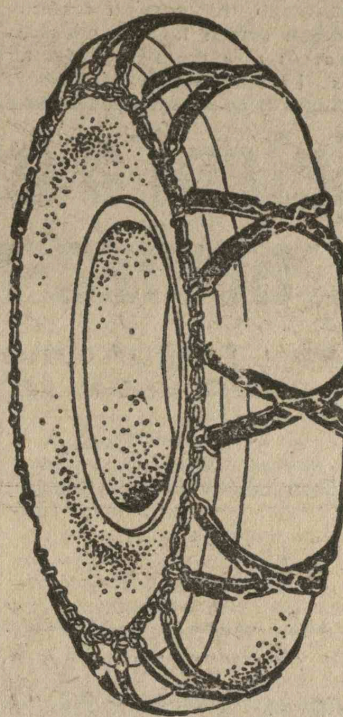
Tudatos, szándékos ez a csapás a magyar kisebbségi egyházakra. Mutatja már csak az is, hogy a kormány egyelőre hallani sem akar az aránytalanság megállapított tételek megváltoztatásáról, noha kétségbevonhatatlan az igazságtalanság, amely a magyar egyházakat éri. Makacsul kitart az eddigi osztályozás mellett, amely szerint a magyar egyházak általánosan jelentős összeggel marad alatta az 50 százaléknak, sőt a görög keletieknek csak 27 százalékos.

AUTOMOBILISTÁK!

Spóroljaitok a benzinnel és a köpenyekkel!

ÓVJÁTOK A DIFFERENCIÁLT!

Használatok hóban, sárban, sikos felületeken a GOOD YEAR gummi hóláncokat.

Jól meggondolt ok írja elő a GOOD YEAR gummi hóláncok használatát:

1. ZAJTALAN MENET: Az acélláncok kellemetlen zajt okoznak.
2. TARTÓSSÁG: A Goodyear láncok ugyanabból a gummiból vannak előállítva, amelyből a híres GOOD YEAR pneuk készülnek.
3. A KÖPENYEK MEGOVÁSA: Míg az acélláncok a köpenyt rongálják, a gummi láncok azt lényegesen óvják.
4. TELJES BIZTOSSÁG: Miután a Goodyear láncok a Goodyear köpenyeknél is alkalmazott bevált „ALL WEATHER TRFA” profillal bírnak, minden siklás és a kerekek elordulása ki van zárva.
5. MEGTAKARÍTÁS: Benzinben és köpenyekben.
6. MEGOVÁSA: A differenciálnak és a fékeknek.
7. KÖNNYŰ ALKALMAZÁS: A földre kiterített láncra fektetendő a félig felfújt köpeny. Miután a lánc becsukott, a köpeny a normális feszültségre luvandó fel.

GOOD YEAR

VEZÉK KÉPVISELET: „MARSAPA” S. A. R. TFLFFON: 370-99.

IRODÁK: STR. DOAMNEI 1. * RAKTÁR: STR. ATENA 2.

Javítsd meg az állami utat, de rálépni ne merészelj!

Gyergyóban az utkaparó ur külön engedélye kell az állami ut használatához

Gyergyószentmiklós, december 4.

A gyergyószentmiklósi állami utkaparói hivatal főnöke, vagy miként ő írja: pályafelügyelője, bizonyos Filip nevű ur igen kedves, sőt humoros átiratot intézett a gyergyói közbirtokosságokhoz.

Tudni kell, hogy a közbirtokosságok tagjai egyben a községek lakosai, akiket nemrégiben felsőbb parancsra szigorú közmunkákra kötelezték, arra, hogy a förtelmesen rossz s arcpirítóan szegényes állapotban szinylődő állami utakat saját kezük munkájával és háziállataik segítségével javítsák ki.

Az atyafiak hordták is szekereikkel a jó márványt és vízi homokot az állam utjaira, betömtek a gödröket s azt hihe-ti a gyanútlan idegen, hogy az állam atyai gondoskodása miutakkal ajándékozta meg e kisebbség lakta lankás vidéket.

Örültek jólvégzett munkájuknak az atyafiak is, mert sok községben kezdetét vette már a fahuzatás. Örömeiket azonban csakhamar ürmökre változtatta a pályafelügyelő ur említett szigorú rendelete, amellyel No 278-931 szám alatt így intézkedik, hogy:

az ő külön írásbeli engedélye nélkül, fával terhelt szekérrel tilos az állami utra hajtani, azt a legkisebb szakaszon is használni.

A kis hamis közli még azt is, hogy rendelete csak december 10-én lép életbe, de ezen határidőn túl az állami uton lefogottakat kihágásért könyörtelenül meg bünteti. Igen szép a pályafelügyelő urtól, hogy gondolkodási időt — kereken tíz napot — adott a közbirtokosságok vezetőinek a rendelet megszívlelésére.

Az atyafiak most azon keseregnek, miért is dolgoztak ingyen az államnak, amikor a saját munkájukkal és állataikkal leszállított kövel és homokkal megjavított uton nem hozhatják haza azt az egy két darab fenyőfát, amit téli tüzelésre szántak?

Mi kesergés helyett, a közbirtokosságok nevében kérdezzük meg a gyergyószentmiklósi utkaparói hivatal nagytalnu vezetőjétől: mennyit akar ke az engedélyek kiadásával?

NEVRALGINE

JURIST

LEKÜZDI A FARADTSÁGOT
KIMERÜLT SÉGET
FEJFÁJÁST ÉS MIGRÉNT

Nagyszében mélyen tisztelt közönségéhez!

A „PASÁHOZ”

címzett legjobb hírnévnek örvendő vállalat Nagyszébenben, Disznódi-utca 40 sz. alatt tőzüzletet nyitott, amelyben **kávé-, tea-, kakao és ráh- kű-ön-egességek** kapnátok. A városnak egyedüli üzlete, amelyben utolérhetetlenül izletes, aromás és minőségi valódi kávét a legnagyobb bizalommal lehet beszerezni.

— **AZ ELŐKÉLO AKVIZITŐR.** Bukarestből jelentik: A „Dreptatea” legutóbbi száma közli: Az erdélyi bíróságokat az utóbbi hónapok folyamán egy fiatal bíró járja, aki az igazságügyminiszter szerkesztésében megjelenő „Pandectele” című jogi szaklapra gyűjt előfizetőket. Világos, hogy a bíróságok tagjai közül igen kevesen merik megtagadni az előfizetést egy olyan lapról, amelynek az igazságügyminiszter a szerkesztője. Ha azonban mégis akad egy-egy olyan bátor bíró, aki kérdést intézett az előkelő akvizitőrhez, hogy milyen címen foglalkozik ő az előfizetésgyűjtéssel, úgy az illető ur az igazságügyminiszteriumtól kiállított engedélyt mutatta fel. — A „Dreptatea” azt írja, hogy ilyen példálán eset még Romániában sem fordult eddig elő.

— **Másfélezerre rug** Lugoson a munka nélküliek és segélyezendő családtagjaik száma. Lugosi tudósítónk jelentése. Lugos város hatósága az Egységes Szakszervezet közremunkálásával befejezte a munkanélküliek összeírását, melynek eredményeként hivatalos megállapítás szerint a munkanélküli családfők száma 330, a családtagok száma pedig 1100. A munkanélküliek létszámának negyven százaléka szakmunkás, akik mellett 4 szellemi munkás is szerepel. A másfélezerre kitevő munkanélküliek és családtagjaik téli ellátására rendkívül nagy gondot és súlyos problémát okoz. Lugos város előjáróságának, minthogy a város pénztárának a munkanélküliek segélyezésére nincs költségvetési fedezete, az időn nemcsak az a célra szolgáló állami segélyösszegek maradtak el, de legnagyobb részben bedugultak azok a társadalmi segélyforrások is, amelyek a múlt télen a lugosi kereskedelmi és ipari vállalatok hozzájárulásából a munkanélküliek segélyezését lehetővé tették. A munkanélküliek foglalkoztatásának és segélyezésének módjait a város előjárósága a munkásszervezetek delegátusaival megkezdett tárgyalások során fogja megállapítani.

— **10 évi fegyház egy szerelmi gyilkosságért.** Segesvárról jelentik: A segesvári törvényszék csütörtökön 10 évi fegyházra ítélte Szabó József szabósegédet, aki Hann Ilus segesvári leányt három revolverlövéllel megöltte. A fiatalleány, akit a lány több ízben házassággal ígértetett, elkeseredésében határozta el magát a végzetes tette. A vádlott és védője enyhítésért feleltek.

Redukált jegyárak

Az edzés vonalon utóbb végrehajtott kereseti- és fizetéscsökkenés arra indít, hogy jegyárainkat a lefozott kereset és fizetésekhez arányítsuk.

December 1-től jegyárainkat:

I. rendű páholy 50 leiről 45
II. „ „ 50 „ 40
I. „ kőrszék 40 „ 35
lejre redukáltuk.

Repülő-bé veg költségeit, mint eddig is, mi viseljük.

Munkanélküliek jegyvételére nem kötelező.

Redoute Mozgó, Brassó

Népszinművek Műkedvelői előadásokra

Abonyi: A betyár kendője
Géczi: Amit az erdő mesél
Géczi: Gyimesi vadkirály
Szigligeti: A cigány
Tóth: A falu rózsza
Rátkay: Felhő Klári
Erdélyi: Leánykérők
György: Nótás Kata
Herczik: Parasztkisasszony
Tóth: Ede a tolonc
Almássy: A tót leány
Lukácsy: A vereshajú

A felsoroltakon kívül is igen nagy választék van.

Egy-egy kötet ára 54.— lej

Portó 10 lej — Az összeg előzetes beutó dőse ellenében szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

— **Ujabb pénzhamisító bandát lepleztek le a Bácságban.** Orsováról jelenti tudósítónk: Az utóbbi hetek folyamán a Bácság déli részén, különösen az Al-Duna-menti községekben nagyobb mennyiségű hamis ércpénz került forgalomba. A hamisított 5, 10 és 20 lejesek nagyon jól sikerült utánzatok, ami nagy mértékben megkönnyítette azok forgalombahozatalát. A nyomozó hatóságoknak több heti szorgos kutatás után végre sikerült a pénzhamisító banda egyik tagját, aki a hamisítványok forgalombahozatalával volt megbízva, tetten érni és a bandát leleplezni. A pénzhamisítók székhelye az Orsova szomszédságában levő Toplecz község, ahol egy állástalan sóffór, egy munkanélküli lakatos és egy műszerész voltak a hamis pénz gyártói, a forgalombahozók pedig topleczi parasztemberek voltak, akik a környékbeli falvak és városok heti piacain és a nagyvásárokon juttatták be a hamis pénzt a forgalomba. A pénzhamisító műhelyben a hatóságok nagy mennyiségű pénzékszletet találtak, amely forgalombahozatalra várt. A banda tagjait a csendőrség letartóztatta és átadták az ügyészségnek.

400 EZER DOLLARRA ÉRTÉKELI A HATÁR

Lil Dagover, az ismert filmszínésznő 400 ezer dollárra biztosította a hátát. Hollywoodban sok furcsa biztosítást kötöttek már a sztárok — arc-, szem-, láb-biztosítások nagyon gyakoriak —, de hátbiztosítás még itt sem fordult elő.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint pénteken hajnaltól kezdve déli légáramlás és különösen nyugat felől a hideg némi enyhülésre várható.

— **Két emberéletet követelt a sikos országút.** Toulouból jelentik: Egy magánautó a toulousi országúton megcsuszott és nekirohant egy telefonoszlopnak. Az autó tulajdonosa, feleségével együtt, szörnyethalt.

— **Kirabolták Bécs egyik nagy ékszerüzletét.** Bécsből jelentik: A Margaretenstrasse egyik nagy ékszerüzletét tegnap este, az üzlet bezárása után kirabolták. A kár meghaladja a kétszáz ezer schillinget.

— **Resiczabányai hírek.** Resiczai tudósítónk jelenti: A Resica-Művek igazgatósága december elsejével újabb nagy arányú munkás és tisztviselő leépítést fogadtatott a különböző üzemekben. Resiczán tizenhét mérnök, főtisztviselő és üzemi műszaki tisztviselő kapta meg december elsejére a felmondást, akiknek legnagyobb része sem nyugdíjra, sem végkielégítésre, sem pedig agkori ellátásra nem számíthat a Resiczától. A télvíz idején szélnek eresztett tisztviselők elbocsátása a tisztviselői karban rendkívül nagy aggodalmat és elkeseredést okozott, mert kilátás van arra, hogy a Resicza-Művek oraviczai erdő és aninai bánya-üzemeiben is le fogják építeni a tisztviselők egy részét. A tisztviselőkön kívül nagyobb arányú munkáselbocsátást is eszközöltek a resiczai üzemekben, ahol a gépgyár egyik legtöbb munkást foglalkoztató üzemi ágában, a hengerműben, termelési okokból a munkát bizonytalan időre teljesen beszüntették. A hengermű üzemi beszüntetése a munkásszaladok százainak kezéből vette ki a mindennapi kenyeret és nagy mértékben fokozza a Resiczán amogy is aggasztó arányú munkanélküli nyomort. A kormány egyébként a resiczai munkanélküliek nyomorának enyhítésére 100 ezer lej segélyt utalványozott, amelyet a város előjárósága a maga részéről felajánlott háromszáz ezer lej hozzájárulással négyszáz ezer lejre egészített ki. A Szent Erzsébet egyesület is tevékenyen veszi ki részét a munkanélküliek segélyezési munkájából, amennyiben december elsején megnyitott népkonyháján minden nap száz adag ebédet oszt szét a resiczai munkanélküliek között.

— **Nem csökkent a schilling belső vásárló ereje.** Bécsből jelentik: Weidenhofer pénzügyminiszter tegnap expozét tartott, amelynek során leszögezte, hogy a schilling vásárló ereje bent az országban nem csökkent és a belföldi árak változatlanok.

— **Dicsőszenmártoni hírek.** Dicsőszenmártonból jelentik: Hajdu János és Berkes Béla munkanélküli iparosok feltrórték a radnóti Fábán üzletet. A tetteket az erzsébetvárosi ügyészséghez kísérték. — Schmidt János sárosi napszámos ittas állapotban tért haza falujába. Utközben elálmósodott és lefeküdt aludni. Az éj folyamán az óriási hidegben megfagyott. — A dégi határban levő juhaklot megtámadták a farkasok, amelyek az állatok között nagy pusztítást vittek véghez. A vérszomjas bestiák a pásztrokat is megtámadták, akik közül kettőt a kolozsvári Pasteur intézetbe szállítottak.

★ **TARTLER ALFRED UJ ÜZLETFÉLÉN** megtörtént a nyeremények kisorsolása. Kaptuk a következő értesítést: — Következőkben van szerencsém igen tisztelt vevőimet értesíteni, hogy a megnyitó napokon: hétfő, kedő és szerdán történt vásárlások után a következő nyeremények sorsoltattak ki: 1931. november 30-án: Fehér block: 1, 60, 86, 144, 162, 234, 327, 396, 463, 501, 520, 534, 574, 697, 709, 720, 791, 803. Piros block: 1, 113, 164, 203, 263, 290, 301, 333, 350. Festék-osztály: 1, 43, 101, 113. 1931. december 1-én: Fehér block: 30, 82, 92, 156, 161, 173, 220, 227, 280, 319, 340, 399, 447, 461, 525, 537, 546, 572, 579, 634, 690, 731, 772, 809, 853. Piros block: 110, 200, 233, 253, 280, 297, 310. Festék-osztály: 69, 118, 144. 1931. december 2-án: Fehér block: 26, 74, 130, 153, 204, 242, 259, 265, 322, 362, 381, 438, 453, 496, 551, 561, 598, 608, 670, 681, 699, 705, 728, 732, 814. Piros block: 103, 128, 189, 222, 261, 293, 320, 355. Festék-osztály: 47, 109, 121. Kérem a tisztelt nyerőket, hogy nyereményeiket szombat, (1931. december 5-én), reggeltől kezdődőleg üzletben átvenni sziveskedjenek. Összes vevőimnek hálás köszönetet mondok szíves és élénk látogatásáért és kérem üzletemet továbbra is teljes bizalommal felkeresni sziveskedjenek. Kiváló tisztelettel: Tartler Alfred cég, Brassó, Hirscher-utca 3.

— **Akinek a gyomra fáj, bél működése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehéressárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet rendbehozza az mérsécsés és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a „Ferenc József viz” biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. A „Ferenc József keserűviz” gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **FOGPISZKÁLÓ STATISZTIKA.** Az amerikai fogpizskálók fogyasztás mértékére nézve, csak egy régebbi, még 1922-ből való washingtoni statisztikai kimutatásra támaszkodhatunk. Ebből mint megállapítható, a nyírfából készülő fogpizskálókat többnyire a Maine államban levő öt nagy fogpizskálógyárban gyártják. Múltan az amerikai ember nem csak gummit rág, hanem szívesen rácsálja ebéd után a fogpizskálókat is, a gyárak hatalmas üzemükből tekintélyes fogpizskálómennyiséggel látják el az amerikai piacot. Évente három milliárd és 396 millió darab fogpizskálót produkál ez az öt gyár.

— **BAJ VAN A KARÁCSONYFAKKAL.** Tudósítónk jelenti: Deáki Adolf gyimesbükki fakeskedő a mai üzletellen világban sikeres üzletet kötött: 19 vagon karácsonyfa szállítására vállalt kötelezettséget. Kötés szerint az apró csiki fenyőcskék Budapestre vándorolnak majd, ha az idejük elérkezik. Az üzletet tehát megkötötte s most már csak arról kellett gondoskodnia, hogy megfelelő erdőrést álljon a rendelkezésére, ahonnan a 19 vagon növények fenyőfát kitermelheti. Hogy történt, hogy nem, sikerült a kitermelési engedélyt megszereznie a gyimesi csángók részére kisa-játított községi erdőre. A kitermelés meg is kezdődött, de jaj, olyan területen, amit a csángók 10-12 évvel ezelőtt azzal az elgondolással ültetett be, hogy majd 25-30 év múlva újból kitermelés alá kerülhessen. Most erről a területről vágnak ki 19 vagon kis fűcskát, amit Deáki Adolf elad Budapestre s még ugyanannyit, ami majd nem válik be karácsonyfának s itthon marad. Itt valami baj van, mert ilyen természetű erdőkitermelést az erdőtervény egyetlen paragrafusa sem ír elő de nem is engedélyez. Tiltó rendelkezéseket azonban tartalmaz. A sürgős kivizsgálás nagyon érdeke lenne a csángóknak, mert hátha a Deáki Adolf kitermelési engedélye nem is erre az erdőréstől szól s csak a községi hatalmasáigval sikerült ilyen ügyesen elintézni a dolgot, hogy ő most karácsonyfaként adhassa el a csángók erdejét?

★ **DR. TOTIS BÉLA, Levelek a fiamhoz.** Az ifjúság nemi problémái c. alatti írta meg a mai idők legszenzációsabb és legérdekesebb könyvét. Az orvos, az íróművész minden felkészültségével, lebilincselő módon tárja elénk az ifjúság nemi problémáinak legtitkosabb, legféltettebb kérdéseit. Szinte kínos őszinteséggel rántja le a leplet azokról a hazug és nap-nap után előforduló problémákról, melyeket szeméremből, szerelemből és felelősség-

TROUBADOUR

a milánói operából
hangszóróján tökéletesen hallszik, ha
rádiója az új erős
VALVO csövekkel
van felszerelve.

VALVO

től való irtózástól, vagy az előítélet elől való félelemből nem merünk egymásnak megmondani. Egy kegyetlen reflektor ez a könyv, mely minden sorával, minden szavával önmagunkba és másokba világít. Egy röntgen apparátus ez a könyv, mely átvilágít a testen, a lelken, az agyon, s mintha egy izgalmas filmet néznénk végig, úgy teszi lehetővé, hogy a legkülönbözőbb természetű egyéneket megismerjük. Ára 85 lej, vidékre portóval 95 lej, utánvétellel 105 lej. — Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályában. (be)

— **ÖT LEJES KANTIN BRASSÓBAN.** Florea Zaharia, Brassó megye prefektusa, Ginea rendőrprefektussal egyetemben széleskörű akciót indítottak, hogy a legközelebbi időn belül egy az egész szegény néposztály számára szolgáló kantint létesítsenek. Felkérték az összes négyesületeket és társadalmi akció útján igyekeznek a szükséges pénzt megszerezni. Ez a kantin teljesen független lenne a munkanélküli akciótól és az arra rászorulóknak öt lejért adna egy tál ételt, este pedig teát és kenyeret. A kantin helyiségében egyúttal melegedő is lesz és valószínűleg a Bertalan-állomás mellett levő elhagyott katonai barakokban állítják fel, mivel jelenleg nem áll annyi pénz még rendelkezésükre, hogy a városban állítsanak erre a célra szolgáló helyiséget. A kantin még karácsony előtt megnyílik.

— **BERUGOTT, AZTAN FELAKASZTOTTA MAGÁT.** Marosvásárhelyről jelentik: Mátféi András kisgörgényi gazda az éjszaka folyamán nagyot mulatott és ittas állapotban tért haza, ahol ezután hajnal felé a padlásán felakasztotta magát. A harmincöt éves fiatal gazda tettének okát nem ismerik.

ASTRA (Apolló) MOZGÓ BRASSÓ

Hosszu idő óta nem futott Brassóban oly kedves és jól rendezett film, mint a

Mamzelle Nitouche

NESÁNTSVIRÁG

ANNY ONDRA, Georg Alexander, Hans Junkermann, stb. stb. közreműködésével E filmet ma pénteken és a következő napokon vetítjük. Az egész világ hán'os hahatával mulat e filmen!

Leszállított árban

100 ujságcikk alapján ROMÁNUL

Magánuton gyorsan és tökéletesen legkönnyebben tanulhatja meg a román nyelvet Dr. CHERES-TESIU és DERY kolozsvári professzorok szerkesztésében megjelent 10 füzetes nyelvtanából

250 Lei helyett csak 150 Lei.

Postál megrendeléseket azonnal elintézik a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Rádió műsor

VASARNAP, DECEMBER 6.

BUKAREST. 11.15: Gyermekek negyedórása. 11.30: Bibliamagyarázat és templomi kar-ének. 12: Zenekari hg. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: Mezőgazdasági előadás. 18: Zenekari hg. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hg. 20: Rádiószabadegyetem. 21.40: Gramofon. 22: Srammel-kvartett. 22.30: Vidám műsor. 22.45: Román zene. — **BUDAPEST.** 10.15: Hírek, köz-művel. 11: Ref. istentisztelet. 12.10: Kath. is- tentisztelet a Várkapolnából. Utána: Zenekari hg. 13: Gramofon. 16: Mezőgazdasági elő- adás. 16.45: Rádiószabadegyetem előadássoro- zata és magyar nóták. 18: A budapesti kon- cert-szalóznénekar hg. 19: Felolvasás. 19.30: Sáray Elemér cigányzenekara. 20.30: Kacsóh Pongrácz: „János vitéz” c. daljátéka az ope- raházból. Utána: Rigó Jancsi cigányzenekara. — **BÉCS.** 10.30: Mozart C-dur miséje. 11.15: Előadás Mozartól. 11.45: A bécsi szimfóni- kusok hg. Nemzeti táncok. 13: Franz Schalk-émléktábla. 15.30: Eysler Ödön- hg. Sernau Viktor (ének) közreműködésé- vel. 16: Mozart-émléktábla leleplezésének helyszíni közvetítése. 17: Hummer-zenekar. 18.45: Mac Callum vidám angol nyelvórája. 19: A Mairecker-vonósnégyes kamarazene hg. Mozart műveiből. 19.30: Előadás Örményországról. 20: Örmény muzsika. 21: Két- zongorás Dvorák-hgv. 21.25: Franz Dattner: „Modell 50” c. hangjátéka. 23: Hírek. 23.15: Korngold-jazz.

*

HÉTFŐ, DECEMBER 7.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hg. 19: Hírek, időjelzés. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Előadás Beethovenről. 21.15: A Theodorescu-vonósnégyes hg. 1. Beethoven: Vonósnégyes, Op. 59-2. 22.15: Oboá-hgv. — **BUDAPEST.** 10.15: A rádió há- zi kvartettje. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hg. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Mándits-szalóznénekar. 17: Asszonyok órája. 18: Felolvasás. 18.30: Sovánka Nándor cigány- zenekara. 19.30: Német nyelvoktatás. 20: Herz Lili zongoraművész hg. 20.40: A budapesti filharmónikus hg. Dohnányi Ernő ve- zényelével és Guglielmetti Anna Mária köz- reműködésével. 1. Schumann: B-dur szimfóni- a. 2. Schmidt: Variációk egy huszárnótára. 3. Mozart: Exultate jubilate (Guglielmet- ti). 4. Casolla-Itália. 22.30: Bura Sándor ci- gányzenekara. — **BÉCS.** 12.30: Silving-vonósné- gyes. 13.40: Percy Grainger hanglemezek. 14.10—15: Parasztmuzsika. 16.20: Gyerme- kóra. 17.20: Wagner Richárd levelei. 18.10: Brahms: A-moll hegedű-gordonkaversenye gramofonon. 18.45: Tarka műsor gramofonon. 20.05: Mac Callum angol nyelvórája. 20.45: Bécsi zene. 22.15: A bécsi szimfónikus hg. 23.20: Hírek. 23.35: Táncmuzsika.

*

Kedd, december 8.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hg. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hg. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Ze- nekari hg. 1. Strauss János: Perzsa in- duló. 2. Wagner R.: Lohengrin-fantázia. 21.45: Ének-hgv. 22.05: A rádió zenekara. 1. Charpentier: Olasz szvit. 2. Musszorg- skij: Gopak. — **Budapest.** 10: Kath. is- tentisztelet a pécsi katedrálisból. 11.45: Időjelzés, hírek. 12.15: G. kaht. istentisz- telet. Utána: Az operaház tagjaiból ala- kult zenekar hg. Szűnetben: Papp Jenő heti rádiókrónikája. 15: Gramofon. 17: Gyermekekóra. 18: Felolvasás. 18.30: Ének hg. 19.15: Előadás. 19.45: Svéd magyar dalokat énekel Rácz Béla cigányzeneka- rának kíséretével. 21.15: Erdélyi est. 23.30: Berend-szalóznénekar. — **Bécs.** 12.30: Geiger-vonósnégyes. 13.40: Mar- gherita Salvi hanglemezek. 14.10—15: Szimfónikus hg. gramofonon. 16.20: Grieg-hgv. 18: Haupt-zenekar. 20.15: Käthe Hye zenés tornaórája. 20.40: Híres énekesek gramofonon. 21.25: Hangjáték. 22.50: Gyenes Lili női cigányzenekara. 23.30: Ganglberger-zenekar.

*

10. OLDAL

Szerda, december 9.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hg. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zeneka- ri hg. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Énekari hg. 21: Hegedűszó. 21.30: Felolvasás. 21.45: Kürt-szó. 22.15: Zon- gora-hgv. — **Budapest.** 10.15: Gramofon. 10.30: Időjelzés, hírek. 13.45: Gramofon. 13: Déli harangszó. 13.05: Hgv. Szegőné (ének), Flesch Imre (ének) közreműködésével. 16.30: Morse-tanfolyam. 17: Novellák. 18: Előadás. 18.20: Rácz L. cigány- zenekara. 19.20: Olasz nyelvoktatás. 19.50: Felolvasás. 20.30: Verdi „Aida” c. operája. Utána: Farkas Jenő cigányze- nekara. — **Bécs.** 12.40: Buchbinder-vonósnégyes. 13.40: Alexander Kipnis hang- lemezek. 14.10—15: Gramofon. 18: Dél- utáni hg. 20.45: Friedhaber-jazz. Neu- man Ottó közreműködésével. 21.45: A bécsi filharmónikusok Mozart-hgv. 23.35: Dol Dauber-zenekara.

*

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 10.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hg. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hg. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Énekari hg. 21.20: Rádiózenekar. 21.50: Elő- adás. 22.05: Rádiózenekar. — **BUDAPEST.** 10.15: Hgv. Gerő Márta (zongora), Lénárt Klá- ra (hegedű) és Szathmáry Margit (ének) köz- reműködésével. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hg. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Dvorak és Smetana művei gramofonon. 17: Mesedélután. 18: Mezőgazdasági előadás. 18.30: Kettős férfi-kvartett. 19.20: Angol nyelv- oktatás. 19.50: Kurina Simi cigányzenekara. 20.30: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. 21.30: Wegner Géza orgonaművész hg. Moór Julia (ének) közreműködésével. 23.20: A Fejes-sza- lóznénekar és Horváth Gyula cigányzeneka- ra. Kalmár Pál közreműködésével. — **BÉCS.** 12.30: Cerdá-vonósnégyes. 13.40: Jehudi Me- nuhin hanglemezek. 14.10—15: Jazz és közák- kórus gramofonon. 16.30: Technikai mesék. 16.55: Ellen Watteyne dalestje, gitárkísérettel. 18: Hgv., szólóisták közreműködésével. 20.40: A bécsi szimfónikusok hg., Kálmán Imre műveiből. 22.20: Népdal-est. 23.15: Gaudriot- jazz, Derio Medina közreműködésével.

*

PÉNTEK, december 11.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hi- rek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Ze- nekari hg. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hg. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Massenet „Manon” című operája. — **BUDAPEST.** 10.15: Weidinger-szalózne- kar. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hg. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Müller I. cigányzenekara. 17.10: Novel- lák. 18: Előadás. 18.30: Hgv. Domokos L. (zongora) és Gerő Margit (ének) köz- reműködésével. 19.40: Gyorsírótanfolyam. 20.10: Lugossy tárogatóművész hg. 20.45: A limanovai csata emléktáblájának fel- avatása. 21.45: Bura Károly cigányzenekara. — **BÉCS.** 12.30: Brunner-vonósnégyes. 13.40: Karl Hammes hanglemezek. 14.10—15: Gra- mofon. 17.45: Lapzártá után... 18: Pau- scher-zenekar. Sernau Viktor énekezé- maival. 20.35: Loore Braun szon-estje. 21.45: A népopera zenekara Paul Loren- zi (bariton) közreműködésével. 23.30: Ka- nada Band.

*

SZOMBAT, december 12.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hi- rek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: Ifjú- sági óra. 18: Zenekari hg. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hg. 20: Rá- diószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Szakezofón-szó. 22.05: Vidám felolva- sás. 22.25: Román dalok. — **BUDAPEST.** 10.15: Zenekari hg. 10.30: Időjelzés, hi- rek. 10.45: A hg. folytatása. 13: Déli ha- rangszó. 13.05: Szergej Szimiroff balalaj- ka-zenekara. 17: Gyermekekóra. 18: A ceer- késszövetség előadása. 18.45: Kárpáth Zoltán dr. magyar dalokat zongorázik. 19.50: Rádióamatőrposta. 20.15: Operett- részletek gramofonon. 20.45: Nathaniel Millstein hegedűművész hg. a Vigadó- ból. 22.30: Magyar Imre cigányzenekara. 24: Pósfások zenekara. — **BÉCS.** 12.30: Machek-zenekar. 14.45—15: Tino di Pat- tiera hanglemezek. 16.35: Elhalt bécsi operaénekesek hanglemezei. 18.15: Pfla- ger-fuvószenekar. 20: A bécsi szimfóni- kusok olasz-hgv. 21.30: Offenbach „For- tunuo dala” c. vígoperája. 21.30: Jóté- kon-szóló hg. közvetítése.

SCHERK

Szeretné, ha szebb volna az arcbőre?

Hamarabb akkor

Scherk Face Lotion

Egy csapásra eltűnik arcbőrnek minden tisztatlansága.

Vezérképviselőt „Scherk” Bucuresji, Strada Lipsani 94 (Lupoiica) Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban

Zsidó-vita a kamarában

Bukarest, december 4.

A kamara tegnap délutáni ülésén Duca hivatalosan is bejelentette, hogy

a liberálisok ellenzékbe mennek át a kormánygal szemben, miután a kor- mány nem váltotta be azokat a remé- nyeket, amelyeket működéséhez fűztek

Lupu a lej stabilizációjáról beszélt és ez- zel kapcsolatban súlyosan sérelmezte, hogy az ipari cikkek árai nincsenek öss- zhangban a mezőgazdasági termékek árú- val. Szerinte igen magasra stabilizálták a lejt, amelyet a viszonyoknak megfele- lően újra kell stabilizálni: Cuza áll ez- után szólásra és dícséri Jorgát. Majd a zsidókérdésre tér át és elpanaszolja, hogy Besszarab és Máramaros megint tele vannak zsidókkal és Duca sem más, mint Fildermannak a társa. Erre kitor a bot- rány, a liberálisok a szemére vetik „u- zának, hogy csak azért támogatja a kor- mányt, mert a fia egyetemi katedrát ka- pott, őt pedig élete végéig jól ellátják. Cuza replikáz k és többször használja a „jidani” kifejezést, ami ellen Singer kép- viselő tiltakozik. Cuza folytatja és ez- uttal a Banca Nationalát támadja, amely, szerinte, csak a zsidó bankokat támogat- ja. Végül Zelea Codreanu áll szólásra, aki nyíltan bejelenti, hogy minden ren- delkezésre álló eszközzel harcolni fog a zsidóság ellen. Deklációt olvas fel, a melyben követeli a zsidók kiűzését, szük- ség esetén az alkotmány megoázolatlása által.

A „Dimineata” a tegnapi parlamenti vitával kapcsolatban megemlíti, hogy Cuza fiát, verseny nélkül, egyszerűen a kormány nevezte ki, amivel nyilvánvaló- an apja „érdemeit” óhajtotta honorálni.

MASODOSZTALY AZ ORIENT-EX- PRESSZEN. Az Ostende és Konsztinápoly között közlekedő Orient-expresszen eddig csak a Bécs—bukaresti utvonalon volt másodosztályú kocszi az utasok számára. Ujabb megállapodások alapján új rendszert vezet- tek be, amelynek értelmében az expressz egész utvonalaán végig is beállítják a másod- osztályú kocsikat.

A modern gyógytudomány a vérbajoknál

Bőrbajok, kiütések, furunkulusok, tályogok, gőrcseres egzmák, gőrcserek, flébitek, reumás bántalmak, érelemeszedés, Női bajok.

Ismét Richelet L.-nek lehetünk hálásak azért az újabb haladásért melyet a vérbajok gyógyítása elértünk, valamint az artritiszmu- kezelésében. Munkálkodásának végtelen hatását, amely az emberi seget boldogítja, már érezhetjük a következő betegségek kezelése- nél: egzéma, akné, bőrgyulladás, szikozis, pszoriazis, érithem, valamint a bőrvizketegségek egész sorozata, melyek nem állhat- nak ellent e regeneráló gyógymód biztos hatásainak. De nem kevés- sbb hatásos Richelet L. gyógymódja az aranyér csökkentésénél, a gőrcsereknél, a gyűlevényes tályogok behéggesztésénél, a reuma legyűrésénél, snem kevésbbé a köszvényes és csuzos bajok gyógy- tásánál, a zsabánál és a legyőzhetetlen sciaticus fájdalomknál. Maga a vérelemeszedés enyhül e hatásos gyógymód alkalmazásánál e számos nyomorékká lett beteg igazolja ma, hogy e gyógymód alkalmazása mentette meg életüket. De különösen a nők, kiváló- kép a havi bajos kor megszűnésénél e gyógymódnak köszönhetik a rendes vérkeringés biztosítását, mivel biztos esz- közt kaptak a fibrinok, haldaganatok és minden olyan női baj gyógyítására, amely bajok egyformán súlyosak és fájdalmasak e legtöbbjük egy általános hűdéses állapot következményei. Hiszen az egész világon ismeretes a

RICHELET VÉRTISZTÍTÓ vagy a vérfelrissztás gyógymódja

amely találmány szerencsés összetételénél fogva rögtön megnyerte az egész orvosi kar rokonszenvét s ma maguk az orvosok és a bete- gek a leghívebb terjesztői ennek a gyógymódnak. Hatása ugyszólván rögtön tapasztalható, tekintet nélkül a baj természetére, eredetére avagy akutságára, a gyógyulás gyors és végleges formában áll be.

L. Richelet, de Sejan, 6, Rue Gelfort Bayonne (France)

Romániai vezérképviselőt:

J. M. Dillan Pitar Mos 4 Bucuressti (3)

DECEMBER 6

Javítsa meg régi rádiókészülékét az új típusu "MINIWATT"

OKKAL

KÉRJEN FELVILÁGOSÍTÁST KERESKEDŐJÉTŐL!

Közgazdaság

ROVAT-ELEN

Fekete Péter

Hoyon ur, aki nagy vámspecialista és nagyon okos ember, mert gazdag, hiszen Francia, valószínűleg lejár Romániába, hogy módosítsa „vámrendszerünket”. Így olvastuk és mert így olvastuk, így írjuk. Hoyon ur jön és megreparálja vámrendszerünket. Benne vagyunk. Benne vagyunk, mert nem reparálhat olyan rosszul, hogy rosszabb legyen, mint amilyen rossz immár tizennégy esztendeje. Szívesen látjuk Hoyon urat és diadalalkalmat, sőt ősi magyar szokás szerint bándorlással is fogadnánk, ha tudnók, hogy mikor érkezik.

A fülünket azonban sérti az előzetes bejelentés. A vámrendszert akarja modernizálni. A rendszert! Azt akarja modernizálni, ami nincs és ami még sohasem is volt. A mi vámnakra mindent rá lehet fogni, csak azt az egyet nem, hogy rendszere volt. Nem volt ez a vám pedig, nem volt prohibíció nem volt protekcionizmus sem. Ez a sok paragrafus nem volt egyéb, mint paragrafus az egyet, amelyből úgy húztak ki egyet a sorból és úgy nyomtak be egyet a sorba, ahogyan piszkos és jegyes kártyákkal a gyerekek Fekete Pétert játszanak.

Minden paragrafushoz tapadt egy kis piszkos és minden paragrafusnak volt egy kis jegye és ezt az össze-nissza érdekel, akaratot, célt és vételezetttséget ime most vám-„rendszernek” merik nevezni.

Különbözik mindegy: nevezék rendszernek, nevezék, aminek akarják, csak takarítsák el az utóból, mert elég volt belőle. És a leplanirozott tiszta sikon építlen új alapot. Hoyon ur, de ő maga építse, egyedül, telekezve. Ne szőljön bele a cukor, a papír, a cement, a mész, az acél, a sör, a textil, ne szőljön bele senki sem, csak az ország érdeke és az ország lerongyolódott szomszédképessége. Így rendszer lesz belőle. Így rendszer lesz, Végre vám-rendszer.

BRASSÓI PIACI ÁRAK 1931. december 4-én: Marhahus, levesnek I. kg. 20.24, marhahus, levesnek II. kg. 12, marhahus, pecsenye kg. 40-44, sertéshus, combja kg. 24-28, sertéshus, karaj kg. 32-36, zsirszalonna kg. 28-32, zsír kg. 40-44, tojás drb. 2.20-2.80, csirke párja 30-120 lej. — Élő állatok, kislóra: Export ökör, élősúly kg. 16-18, sertés, élősúly kg. 15-17, igás ökör drb. 6000-8000, 16 drb. 4000-10.000, ló luxus, drb. 14.000-20.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza g. 300-320, rozs 230-260, árpa, sör 290-310, árpa, takarmány 220-260, zab 300-330, tengeti, szemes 220-230, lencse, nagyszemű 300-350, bab, fehér 350-400, burgonya 100-120 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 150-160, széna, laza 110-120, szalma, laza 60-70, korpa 130-170 lej.

Több ezer tesztelésen meggyőződve
TÜDŐBETEG
javítja kiváló hatását az Oláh Károly plebános által feltalált **Antiphthisin** áttamizott emulzió vezető tüdőgyógyászati gyógyszernek — ismeretlen tüdőbetegségek gyógyítására — készítője **OSVÁTH** gyógyszerár Targu-Mures

Az ipar a parlamentben

A szétzúlló ipar megmentése érdekében interpelláltak a parlamentben

Busila mérnök: „A mezőgazdaság mellett nem szabad megfeledkezni az iparról sem!”

Bukarest, december 4.
Az utóbbi időben egyre jobban háttérbe szorulnak az ipari problémák. A kormány legfőbb gondját eddig a pénzügyi megfontolt egyensúlyának helyreállítása képezte, majd az agrárreformok rendezésének kérdése nyomult előtérbe, de az ipari krízis aktualitásairól egyre ritkulnak a nyilatkozatok, nem beszélve az olyan kezdeményezésekről, amelyek javításának is valamit az ipar helyzetén, mert ezeknek aztán igazán a színét se látjuk!

Busila mérnök, a gyáriparosok szövetségének elnöke, mint az ipar parlamenti képviselője a mai parlamenti ülésen nagyszabású interpellációt terjesztett a kormányhoz, amelyben

az ipar sokrétű problémáinak és krízisének valamiképpen való megoldásának szükségét tárta fel.

Az ipar képviselője annak elismerése mellett, hogy a mezőgazdaság szanálása nagyszabású ügy az országnak, rá-

mutatott arra, hogy a kormány egészen megelégedik arról, hogy az ipar is fontos gazdasági tényezője az országnak és ennek is megvannak a maga súlyos és megoldásra váró problémái.

Busila mérnök mindenekelőtt rámutatott arra, hogy hiányzik egy egységes iparpolitika,

az az iparpolitika pedig, amelyik van, holtvágányra siklatja az ipart.

A jelenlegi vámvédelemnek változatlanul való fenntartásának szükségét hangsúlyozta, mert az ipar még nincsen abban a helyzetben, hogy a külföldi iparral felvehesse a versenyt. A legfontosabb tényező az ipar életében: a pénz. A mi iparunk azonban éppen ezzel nem rendelkezik, s ezért minden eszközzel lehetővé kell tenni olyan külföldi tőke számára a bejövételt, amely együtt akar működni a belső tőkével az ipar fejlődése érdekében.

Az ipar képviselője sürgős kormányintézkedéseket kér a szétzúlló ipar megmentésére.

A fennálló pénzügyi nehézségek miatt:

Magyarország Áru ellenében Árut ajánl fel Romániának

A Román Nemzeti Bank kiküldöttje ígéretet kapott arra, hogy a román export örök rövidesen megkapják magyarországi követeléseiket

Bukarest, december 4.
A különböző devizamegkorlátozások, a melyeket hónapok óta tartanak már fent a különböző európai államok, egyre jobban megbénítják a külkereskedelmi forgalmat. Románia azon kevés államok közé tartozik, amelyek eddig nem nyultak még a devizakorlátozások kétoldali védelmifegyveréhez s így annál érdemtelenül-ből érintik a külföldi devizamegkorlátozásokból keletkező hátrányok Ausztria, Magyarország, Németország, Csehszlovákia, valamint a többi olyan államok, ahová Románia terményeket, iparcikkeit, bányatermékeket, fát és más export-árakat szállít,

egyre-másra korlátozzák a bevitt nemcsak azzal, hogy kontingentálják a bevitt mennyiséget, hanem főképp azzal, hogy a bevitt áru ellenértékének fizetése körül nehézségeket támasztanak.

A devizamegkorlátozásokból származó akadályokkal szemben a román kormány szinte tehetetlen, mert egyrészt nem nyúlhat a retorzió eszközéhez, mert ez azt

vonná maga után, hogy Románia is devizamegkorlátozásokat volna kénytelen életbeléptetni, másrészt pedig a jelenlegi körülmények között is

a legokosabb, ha az exportlehetőségeket, úgy, ahogy lehet, továbbra is biztosítja.

Amint néhány nappal ezelőtt megtörtént, a Nemzeti Bank egyik igazgatóját küldte Budapestre, hogy ott a magyar kormány illetékeseivel és a Magyar Nemzeti Bank vezetőivel tárgyaljon azoknak a pénzügyi nehézségeknek a kiküszöbölése érdekében, amelyek valóságosan megbénítják a magyar piacra gravitáló román exportot. Otoi igazgató már vissza is érkezett a magyar fővárosból, ahol nem sikerült misszióját eredményesen végeznie. Otoi igazgató megbízása arra terjedt ki, hogy két irányban folytasson Budapestén tárgyalásokat: egyrészt a bankbetétek korlátozása következtében a magyar bankoknál megkötött román követelések felszabadítása ügyében, másfelől pedig azoknak a devizakorlátozásoknak enyhítése ügyében, amelyek a román

kivittelt megbénítják.
Otoi igazgató kiküldetésének eredményéről, illetőleg eredménytelenségéről a mai nap folyamán fog beszámolni a Nemzeti Bank igazgatóságának, de ez csak formai referátum lesz, amely semmivel sem fogja enyhíteni a helyzetet. A magyar kormány ugyanis, az exportkérdésben — a pénzügyi nehézségekre való hivatkozással — azt az álláspontját juttatta kifejezésre a Román Nemzeti Bank kiküldöttje előtt, hogy a bevitt terén

rekompenciációra kénytelen törekedni, vagyis pénzt nem adhat külföldi áruért, csak — árut.

A gyakorlatban ez azt jelentené, hogy a román exportőr, aki fát, petrolumot, vagy bármilyen más árut vitt be a magyar piacra, a bevitt áru értékének megfelelően magyar ipartermékeket vásárol, amelyet aztán behoz a román piacra. Amilyen cserekereskedelem volna ez az a különbséggel, hogy az árut pénzért adják ugyan el, de olyan pénzt, amelyért csak árut lehet vásárolni, vagyis nem lehet kihozni.

Sajnos, ezzel meg is kapta a magyar piacra gravitáló román export a kegyeleműdést, mert

az ilyen árucserét nem lehet az exportőrök és importőrök mai szervezeten-sége mellett keresztülvinni,

ezenkívül pedig azért nem lehet ezt a problémát így megoldani, mert a román kivitt a magyar piacra sokkal, de sokkal nagyobb, mint a magyar behozatal a román piacra, tehát ki sem lehet egyenlíteni a két ország közötti külkereskedelmi diszparitást.

Ettől függetlenül, úgy a magyar kormány, mint a Magyar Nemzeti Bank részéről ígéretet kapott Otoi igazgató arra, hogy az exportkövetelésekből származó igények rövidesen kielégítést nyernek, illetőleg, hogy a román exportőrök meg fogják kapni követeléseiket.

Kis Közgazdasági Hírek

A cégbejegyzés határidejét, a bukaresti kereskedelmi és iparkamara, december 15-ig meghosszabbította.

*

A Bánságból megindult a hizott sertés-export. Bánsági tudósítónk jelenti: A csehszlovák földművelésügyi miniszterium néhány bánsági község részére külön export engedélyt adott ki ezer darab hizott bánsági sertésnek Csehszlovákiába szállítására. Az engedélyezett bánsági községek: Csátád, Gyertyámos és Grabác területén a zombolyai kerületi állategészségügyi hivatal felügyelete alatt már kezdetét vette az ezer darab sertésre szóló export megszervezése. A külföldi export megindulása a hizott sertések piaci árában némi emelkedést idézett elő a Bánság eme területén. A sertések átlagos ára egyébként a bánsági piacokon 100 kg-mon alóli sertéseknél 12-13 lej, a 100 kg-mon felüli zsirsertéseknél 16 lej kilogrammonként élősúlyban.

HASZNÁLJA CSAK
A HÍRES NEMET
ÜBERFRANZBRANTWEIN
CARMOL
HÜLES - GRIPA ELLEN
ÉS REUMÁS FÁJDALMAK

